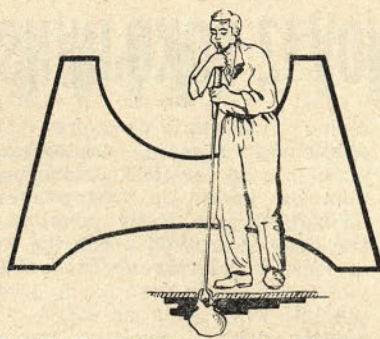

Steklar

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto VI.

Hrastnik, 3. 8. 1970

Št. 8

Urejuje uredniški odbor: Kozole Drago, Vračun Viljem, Racki Viktor, ing. Tramte Franc, Strgaršek Janko, Janežič Alojz, Gerhard Jože. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. - Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. - Naslov: »Steklar« glasil o kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. Tisk in klišej CETIS grafično podjetje Celje

LETOŠNJE PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA JE BILO NADVSE SLOVESNO

Skupščina občine, družbenopolitične organizacije in delovna skupnost Zasavskih premogovnikov so ob 25. obletnici osvoboditve za praznovanje občinskega in rudarskega praznika, 3. julija, pripravile program praznovanja, ki je trajal od 1. do 5. julija.

Program je bil v celoti izpolnjen, v tem sestavku pa za bralce tovarniških glasil Hrastnika posredujemo le najvažnejše.

V sredo, dne 1. julija, je bil po promenadnem koncertu godbe na pihala Svobode II. iz Hrastnika dan v uporabo novozgrajeni Delavski dom v Hrastniku, zgrajen s sredstvi vseh delovnih organizacij in Skupščine občine Hrastnik. Objekt z nad 300 sedeži je zgrajen tako, da služi lahko poleg predvajanja filmov tudi za gledališke predstave, koncerte in podobno.

Novozgrajeni objekt je bil zgrajen v sklopu celotne zazidave na Logu, v prvi fazi je poleg Delavskega doma bila zgrajena še 48-stanovanjska stolpnica ter samopostrežna trgovina, ki sta prav tako že dani v uporabo.

Celotna investicija vseh objektov znaša nad 1 milijardo starih dinarjev. Z nadaljnjo stanovanjsko in poslovno zazidavo na tem območju bo ta predel vsekakor postal »center Hrastnika«.

Že na dan otvoritve Delavskega doma je bil v polni dvorani slavnostni koncert moškega pevskega zbora Svobode I. Hrastnik ob 45-letnici delovanja. Na koncertu so poleg jubilarne sodelovala še pevska zbora Svobode II in Svobode Dol, kot gost pa je nastopal basist ljubljanske opere — Zasavčan Ladko Korošec.

Rudarji Zasavskih premogovnikov so v četrtek 2. julija v Hrastniku izvedli svoj program ob praznovanju rudarskega praznika. Na slavnosti je govoril tudi podpredsednik skupščine Socialistične republike Slovenije in poslanec Hrastnika — domačin Orožen Marjan. Dvorana je bila premajhna, da bi lahko sprejela vse obiskovalce te proslave.

Na občinski praznik, 3. julija, je bila dopoldne slavnostna seja Skupščine občine Hrastnik, katere so se udeležili tudi člani delavskih svetov in vodstva delovnih kolektivov, predvojni komunisti, prvoborci ter zvezni in re-

publiški poslanci Zasavja ter predstavniki skupščin in družbenopolitičnih organizacij občin Zagorje, Trbovlje, Zalec in Sevnica.

Podpredsednik Skupščine občine Hrastnik, Branko Milinovič, je orisal dosedanje uspehe ter omenil težave oziroma probleme, s katerimi se hrastniška skupnost bori, ko si želi še hitrejšega koraka naprej. Kljub vsem težavam

— s področja družbenopolitične, kulturne in društvene dejavnosti: 4. Brečko Stanko, 5. Jakopič Maks, 6. Kastelic Jože, 7. Sihur Franc, 8. Kreže Franc, 9. Majdič Polde, 10. Hofbauer Alojz, 11. Jerič Jože in 12. Rotar Franc.

V soboto, 4. julija, se je kljub slabemu vremenu na Kalu zbralo precej udeležencev prvega srečanja borcev kamniško-zasavskega odreda z borci in občani

V nedeljo, 5. julija, pa je za konec praznovanja bilo izvedeno športno tekmovanje pripadnikov JLA enote »Heroja Rajka« in mladine Hrastnika. V odbojki, rokometu in nogometu so se pomerile ekipe mladine in pripadniki vojske iz Celja. V srečanju, ki je potekalo v pravem športnem vzdušju, so zmagali domačini — mladina Hrastnika, vendar srečanje ni bilo namenjeno le tekmovanju, bolj zblževanju med pripadniki vojske in občani — predvsem mladino Hrastnika.

Ob zaključku tekmovanja je predstavnik sveta za prosveto, kulturo, telesno vzgojo in rekreacijo, tov. Babič Adi, razdelil pokale in plakete ter pripadnikom JLA spominska darila. Prehodni pokal so osvojili športniki — mladina iz Hrastnika, drugo leto pa se bodo zanj ponovno potegovali vojaki iz Celja in še kdo drug, če bo to tekmovanje stalna oblika ob praznovanju občinskega praznika.

Na zaključku se je zbralo 80 pripadnikov enote JLA »Heroja Rajka« iz Celja in mladine iz Hrastnika, ki so pobudo Hrastnika toplo pozdravili z željo, da naj bo to le uvod k večjemu sodelovanju vojske z mladino.

Iz tega kratkega prikaza letošnjih prireditev ob praznovanju občinskega praznika je moč zaključiti, da je bilo nadvse uspešno. S skupnimi naporji, ob tesnem sodelovanju in razumevanju vseh v občini, bomo kljub težavam tudi v letu 1971 in naprej dosegali take in podobne uspehe — to pa naj bo vsem v občini vodilo za delo in nove dosežke.

Martinšek Franci

Slavnostna seja občinske skupščine Hrastnik v novem Delavskem domu

so bili doseženi veliki uspehi, saj je Hrastnik spremenil svojo podobo — uspehi so bili doseženi na vseh področjih — nove cestne povezave in njih modernizacija, zdravstveni dom, šola, stanovanjska izgradnja, objekti za rekreacijo, modernizacija steklarne, rudnika, kemične, Sijaja in drugih. Med težavami pa je predvsem omeniti nadaljnjo skrb za zaposlovanje, hitrejša stanovanjska izgradnja in pa pereči problemi plazovja.

Na slavnostni seji je skupščina podelila častnemu občanu občine Hrastnik, tovarišu Edvardu Kardelju, najvišje priznanje občine »Plaketo občine Hrastnik«.

Zasluznim občanom pa je skupščina občine podelila plaketo »Zasluznemu občanu«. Prvi prejemniki tega najvišjega priznanja občine so:

— s področja gospodarstva: 1. Dolanc Stanko st., 2. Sihur Tone, 3. Dušak Albin;

Hrastnika. Ob sodelovanju godbe na pihala Svobode II so o pomenu srečanja govorili predstavnik občinskega združenja Zveze borcev NOV, tov. Jakopič Maks-Jur, in predstavnik Skupščine občine Hrastnik, tov. Smodiš Julij. Na proslavi so sodelovali tudi taborniki, žal pa je slabo vreme onemogočilo izvedbo celotnega programa.

OB DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA

22. juliju

ČESTITAMO VSEM BORCEM IN AKTIVISTOM
NARODNOOSVOBODILNE BORBE

PRAVICE BORCEV NOV IZ POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

V zadnjem času je bilo s strani organov skupščine in zavodov za socialno zavarovanje sprejetih nekaj sprememb, ki določajo pravice borcev NOV iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja. S tem v zvezi želimo bralce seznaniti s temi pravicami.

Status borca NOV se pridobi s priznanjem dvojnega štetja obdobji, prebitim med narodnoosvobodilno borbo. Kot posebna doba se šteje dvojen čas do 15. 5. 1945, ki ga je zavarovanec prebival v partizanskih odredih Jugoslavije in narodno osvobodilni vojski Jugoslavije, dalje na aktivnem in organiziranem delu v narodno osvobodilnem boju, z nekaterimi pogoji pa tudi v zaporih, taboriščih, vojnih ujetništvih in internaciji. O dvojnem štetju pokojninske dobe odloča na prvi stopnji komunalni zavod za so-

cialno zavarovanje po poprej pridobljenem mnenju pristojnega združenja borcev NOV občine, na območju katere je zavarovanec deloval. Dvojno štetje pokojninske dobe se ugotovi z odločbo in se vpiše v delavsko knjižico. Zavarovancu, ki je pred 15. 5. 1945 prekinil svoje delo za NOV, ni mogoče priznati svojstvo borca NOV, ostane pa mu ugodnost dvojnega štetja NOV. Dokazovanje posebne dobe s pričami ni več možno, ker je rok za vlaganje takih zahtevkov potekel 31. 12. 1966. Dopustni so samo resnični dokazi (vojaška knjižica, potrdilo vojaške oblasti itd.), ki pa jih je treba po potrebi dopolniti z dokazi prič. Udeležba v zavezniški vojski se sicer šteje dvojno, vendar ne daje zavarovancu status borca.

Glede na obseg pravic iz invalidskega in pokojninskega zava-

rovanja ločimo naslednje vrste borcev NOV:

— nosilci partizanskega spominskega znaka 1941;

— vsi ostali borci NOV pred 9. 9. 1943, s katerimi so izenačeni španski borci in borci NOV, ki so postali jugoslovanski državljani po mirovni pogodbi z Italijo ali pa so bili po memorandumu o soglasju o svobodnem tržaškem ozemlju 5. 10. 1954 izenačeni v pravicah in dolžnostih z jugoslovanskimi državljani, če so stopili v NOV ali začeli aktivno in organizirano delo v NOV do 13. 10. 1943;

— borci, ki so stopili v NOV 9. 9. 1943 ali pozneje;

— borci NOV iz leta 1944;

— borci NOV iz leta 1945.

Ugodnosti pri uveljavljanju pokojnine veljajo samo za borce NOV pred 9. 9. 1943 in tistimi, ki so bili izenačeni.

Borci NOV pred 9. 9. 1943 in tisti, ki so z njimi izenačeni, pridobijo pravico do starostne pokojnine ne glede na svojo starost, ko dopolni pokojninsko dobo 35 (borec) oziroma 30 let (borka).

Borci, ki nimajo toliko let pokojninske dobe, pa pridobijo pravico do starostne pokojnine, če imajo pokojninske dobe najmanj 20 let, od tega najmanj 10 let zavarovalne dobe, ko dopolnijo 55 let moški oziroma 50 let starosti ženske.

Borci, ki ne izpolnjujejo teh pogojev, pa lahko pridobijo pokojnino, če jim to prizna posebna republiška komisija po prosti presoji, če imajo najmanj 15 let pokojninske dobe, od tega najmanj 10 let zavarovalne dobe.

Borci NOV pred 9. 9. 1943 in tisti, ki so z njimi izenačeni, uživajo tudi posebne pravice iz naslova invalidske pokojnine. Ta pravica jim gre ne glede na starost že v primeru, ko invalidska komisija ugotovi invalidnost II. ali III. kategorije, to je če ne morejo opravljati svojega dela nad polovico delovnega časa ne glede na to, da bi mogli opravljati drugo ustrezno delo.

Družinski člani imajo po smrti borca NOV pred 9. 9. 1943 in bor-

ca, ki je z njim izenačen, pravico do pokojnine, če so kadarkoli izpolnili 20 let pokojninske dobe, od tega najmanj 10 let zavarovalne dobe.

Pri odmeri pokojnine, pri uveljavljanju njihovih pravic iz invalidskega in pokojninskega zavarovanja delimo borce NOV v tri skupine.

Imetniku partizanskega spominskega znaka se odmerja pokojnina v višini 100 % pokojninske osnove, ki znaša mesečno poprečje osebnega dohodka v zadnjem letu pred upokojitvijo, v kolikor ni zanj ugodnejše poprečje osebnega dohodka v zadnjih 5 letih pred upokojitvijo, upoštevajoč revalorizacijske faktorje.

Borcem NOV pred 9. 9. 1943 in z njimi izenačenim borcem se odmerja pokojnina po ugodnejši lestvici kot ostalim zavarovancem. Tem zavarovancem gre pri pokojninski dobi 15 let starostna pokojnina v višini 45 % borcem in 47,5 % borkam pokojninske osnove in se za vsako nadaljnje celo pokojninsko leto poveča borcu za 2 %, borki za 2,5 % tako, da znaša najvišja pokojnina 85 % pokojninske osnove. Tistim, ki na ta način ne bi dosegli 85 % pokojninske osnove, se jim pokojnina poveča za 60 %, vendar v nobenem primeru ne more preseči 85 % pokojninske osnove.

Po sklepu skupščine SRS z dne 22. 1. 1970 se odmeri borcem NOV pred 9. 9. 1943 in njim izenačenim, ki jim je odmerjena pokojnina od nižje pokojninske osnove kot 1.077 din, nova pokojnina od pokojninske osnove 1.077 din.

Borci NOV, ki so stopili po 9. 9. 1943, ne morejo uveljavljati odmere pokojnine po ugodnejši lestvici kot velja za zavarovance, ki se upokojijo po splošnih predpisih. Imajo pa pravico do povečanja tako odmerjene pokojnine, in sicer borci iz leta 1943 za 60 %, borci iz leta 1944 za 30 % in borci za leto 1945 10 %. V nobenem primeru pa pokojnina ne sme presegati 85 % od pokojninske osnove.

IZVOLILI SMO DELEGATA

ZA ZBOR SAMOUPRAVLJALCEV

Prek javnih informativnih sredstev so bile osnovne organizacije sindikatov in delovnih organizacij obveščene, da se bo vršil kongres samoupravljalcev in da bodo za ta kongres posamezne delovne organizacije izvolile delegate. Tak oblika skupnega sestanka neposrednih proizvajalcev naj bi torej bila v času, ko proslavljamo 20-letnico naše samouprave. Vsaka delovna skupnost je pač v dvajsetih letih prehodila svojo pot samouprave, na tej poti je nastopilo mnogo pozitivnih elementov, kljub temu pa imamo še danes najrazličnejša odstopanja od samoupravnega sistema, odstopanja, ki pa praktično in teoretično ovirajo progresivnejšo rast samoupravnega mehanizma. Ta kongres naj bi opozoril in pokazal take slabosti, zato je tudi določeno, da naj bodo delegati neposredno iz delovnih kolektivov in z delovnih mest, ki so neposredno vključeni v proizvodni proces in samoupravno delovanje.

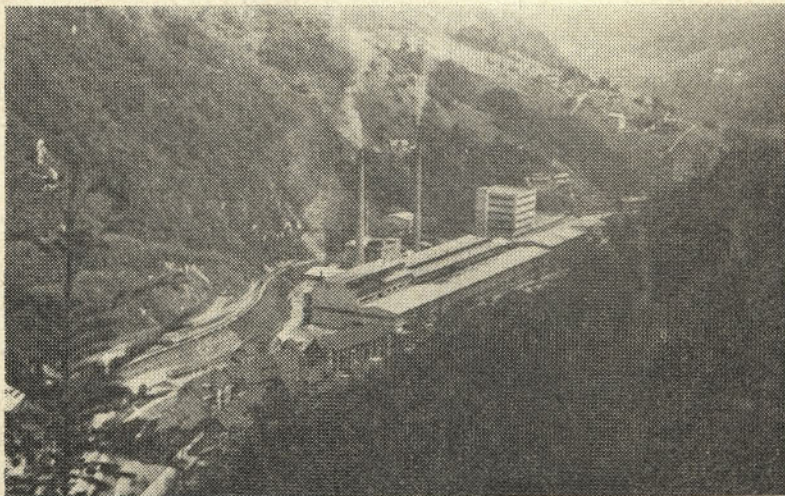
Nesporno je, da smo prek demokratskega centralizma prišli na tako stopnjo družbenega razvoja, po kateri je že v naši ustavi ureditvi postalo samoupravljanje eden izmed temeljev našega družbenega ekonomskega sistema. Pomembne naloge kakor tudi slabosti je že prikazal VI. kongres ZKJ, zato je kongres samoupravljalcev praktično in teoretično nadaljevanje kongresa ZKJ. Ideje, ovrednotene na kongresu ZKJ, bodo dobile svojo praktično in življenjsko vlogo na tem kongresu. Ob takem stanju pa bo treba na kongres iti pripravljen, poznati razmere samouprave in lastni delovni organizaciji, poznati slabosti kakor tudi pozitivna gibanja v pogledu nadaljnjega utrjevanja samouprave. Že ob taki koncepciji je predsedstvo družbeno-političnih organizacij pri izbiranju predlogov gledalo na to, da bi se za izvolitev delavskemu svetu predložili tisti kandidati, ki bodo že navedene razmere poznali in ki se bodo

lahko aktivno vključili v diskusijo v posameznih komisijah na kongresu.

Že pred sklicanjem tega kongresa pa je istočasno potrebno tudi opozoriti na to, da kongres ne bo smel biti samemu sebi namen, ampak da se bodo morali sklepi konkretno z družbeno politično odgovornostjo prenesti nazaj na delovne organizacije. Na vse to pa je že ob izvolitvi potrebno opozoriti delegata, da se bo lahko aktivno pripravljala na ta kongres, še globlje spoznavala konkretno samoupravo, to je tisto, ki je zapisana v naših samoupravnih aktih, in tisto, kakršna naj bi bila po naših družbenopolitičnih načelih. To je osnovna pot za razumevanje, kakor tudi izhodišče za priprave na kongres. Samoupravni organi pa bodo morali po končanem kongresu zahtevati in tudi zavzeti konkretna stališča za realizacijo sklepov v delovni organizaciji. Samo tako bomo imeli v posameznih delovnih organizacijah pozitivne koristi, da se ne bo dogajalo kakor mnogokrat doslej, da se je pisalo marsikaj lepega in koristnega, toda tudi iz takih vsebin je zraslo marsikaj nesamoupravnega. Za delegata za kongres samoupravljalcev je bil izvoljen predsednik delavskega sveta Krsnik Franjo. Nimamo namena opisovati njegovih generalij in njegovega družbeno političnega in drugega dela, ker smo s tem že bili seznanjeni. Vsekakor pa lahko trdimo, da je družbenopolitično aktiven, da se zavzema za krepitev samouprave in za samoupravno ureditev naših medsebojnih in delovnih odnosov, za doslednost pri izvajanju samouprave, kar je temeljni porok, da bo tovariš Krsnik lahko na kongresu marsikaj pridobil in kasneje aktivno sodeloval pri samoupravnih organih za izvedbo sklepov kongresa.

K taki izvolitvi in zaupani funkciji mu tovariško čestitamo.

POGLED NA STEKLARNO

Precej visoko se je moral povzpeti avtor te fotografije, da je v objektiv ujel celo tovarno

POŽAR VNETHLJIVIH TEKOČIN

Pod vnetljive tekočine štejemo: bencin, nafto, razna olja, alkohol, eter itd. Vnetljive tekočine imajo različne karakteristike, nekatere imajo plamenišče pod 0°C, druge pa nad 0°C. Hlapi tekočin se hitro vnamejo ob prisotnosti iskre ali majhnega plamenčka. Pri težko vnetljivih tekočinah pa je potrebno tekočino najprej segreti, da bo gorenje pričelo, npr. pri nas segrevamo olje (mazut) do 120°C.

Najbolj nevarno oziroma značilno je to, da pri določeni temperaturi izhlapevajo. Nastali hlapi se v prostoru ali vnamejo ali pa eksplodirajo, če jim približamo iskro ali plamen. Mešanice hlapov in zraka so eksplozivne v določenih mejah. Kolikor je območje eksplozivnosti širše, tem večje so nevarnosti za eksplozijo. Eksplozija ne more nastati, če je meja eksplozivnosti prekoračena. V takem primeru zgorevajo hlapi z močnimi plameni. Na površini tekočina izhlapeva pod vplivom toplote, ki nastaja zaradi plamenov, spodnje plasti tekočine ostanejo hladne, ker je toplotna prevodnost tekočin majhna in se zaradi tega toplota težko širi. Plamen nad tekočino plapolja in segreva tekočino, ki zaradi vročine izhlapeva. Nad plameni se praviloma nahaja oblak dima, sestavljen iz neizgorelih delov goriva, predvsem iz saj.

Vnetljive tekočine vsebujejo v sebi še tele nevarnosti:

- imajo zelo visoko toploto zgozrevanja in so zaradi tega za okolico zelo nevarne;

- kadar zagorijo, jih je zelo težko gasiti;

- za gorenje potrebujejo mnogo kisika (npr. 1 kg bencina porabi ves kisik iz 15 m³ zraka).

Vnetljive tekočine, ki gorijo v malih količinah v posodah, uspešno pogasimo s pokrovom posode, s peno, praški in CO₂ aparatom. Vnetljive tekočine, ki imajo plamenišče nad 120°C, uspešno pogasimo tudi z vodno meglo. Manjše količine vnetljivih tekočin, ki so stekle na tla, lahko pogasimo s peno, praški in CO₂ aparatom, pa tudi s primitivnimi sredstvi — z zemljo, s pesom, pepelom in podobnim. Curek bencina iz soda uspešno pogasimo, če zamašimo odprtino na sodu. Približamo se od strani in brez bojnosti in skakršnim koli predmetom zamašimo odprtino. Bojazen, da se bo ogenj potegnil nazaj v sod, je odveč, ker v sodu ni zraka oziroma kisika, ki je potreben za gorenje. Gorenje je možno le zunaj posode, kjer se hlapi mešajo z zrakom oziroma kisikom.

Če je bitumen, kurilno olje, mazut razlit in gori, pogasimo tako, da najprej pogasimo razlito tekočino okoli posode in obod posode, potem šele tekočino v sodu. Če pri tem pride do gorenja razlitega olja iz cevovoda, je nujno, takoj zapreti olje na glavnem vodu. Pri vsaki peči na vsaki razdelilni postaji so nameščeni ventili in se lahko takoj zaprejo, potem sledi gašenje. Za gašenje olja pride v poštev vodna megla, pena, gasilni prašek, CO₂, pesek in zemlja. V vsakem

primeru gasimo za vetrom, prepihom, pri večjih požarih bo gasilno sredstvo CO₂ ali tetraklor neučinkovito oziroma neuspešno, potrebno bo uporabiti druga sredstva kot so velike količine pene, gasilni prah.

S peno je gašenje zelo uspešno, ker pena plava na površini, prepreči dostop zraka in obenem ohlaja tekočino.

Gašenje vnetljivih tekočin, ki imajo plamenišče nad 21°C, z vodno meglo je osnovano na principu odzemanja toplote in izpodirvanja zraka. Čim manjša je kapljica vode, tem večja je sposobnost ohlajevanja. Curek vodne megle mora biti uperjen v plamen, vendar tako, da curek vodne megle reže plamen s površine tekočine. Gašenje ne sme biti ne preblizu ne od daleč, usmerimo tako, da curek vodne megle zajame čim večjo površino. Najbolj se priporoča gasiti z vodno meglo v 2 skupinah. Pripravi se curek vodne megle in ko ugotovimo, da je primeren, pristopimo h gašenju. Obe skupini morata pristopiti h gašenju naenkrat ena z ene, druga z druge strani, vendar obe za vetrom, v prostoru za prepikom.

Gašenje velikih rezervoarjev

Požare velikih rezervoarjev najlažje pogasimo s peno. V nobenem primeru ne smemo v tekočino brizgati s polnim curkom, ker bo gašenje brez uspeha, pena se bo razlila in bo razpadla. Pri tem lahko nastanejo manjše eksplozije, ker voda, ki je v peni, hitro izhlapeva. Med tem, ko se gasi, se mora ugotoviti, kako deluje pena. Penasta voda nima nobenega gasilnega učinka, preveč trdna pena pa se dovolj hitro ne razliva po goreči površini. Gašenje bo uspešno, če bomo dovajali velike količine pene naenkrat. Slabše bo, če bomo dovajali manjše količine pene, ali kadar bo pena padala iz prevelike višine. Po dosedanjih izkušnjah sledi požaru v rezervoarjih običajno še eksplozija, katera razruši pokrov rezervoarja. Da bi to preprečili ali da bi tak požar hitro pogasili, je potrebno vgraditi na rezervoarje stabilno napravo za gašenje s peno. Pri nas še nimamo vgrajene stabilne naprave na rezervoarjih kurilnega olja, čeprav je to potrebno. Nekaj pogoovorov v zvezi z nastavitvijo, z montažo takšne naprave je že bilo, vendar do danes tega še nismo realizirali.

Pri nas obstoja možnost požara butanskih cistern, naj si bo stabilnih rezervoarjih ali železniških na tiru. Plin butan — propan, C₃H₈ — C₄H₁₀ dobavljamo v tovarno v tekočem stanju v železniških cisternah pod pritiskom. S pomočjo črpalke prečrpavamo v rezervoarje na hribu. Pri splošni uporabi se dobavlja ta tekoči plin v razmerju 50 % butana in 50 % propana, ta dva plina sta iz parafinskih vrst, imajo veliko skupnih karakteristik, na enak način se transportira v jeklenih posodah, vendar povsod v tekočem stanju.

Težja sta od zraka in pomešana

z zrakom sta eksplozivna. Področje eksplozivnosti je nizko. Pri butanu 1,9 do 8,4 %, pri propanu od 2,2 do 9,5 %. Karakteristično je povečanje pritiska tekočih plinov s povečano temperaturo, in to:

	propan atm	butan atm
pri 10°C	5,8	1,52
12,5°C	7,8	2,27
22°C	9,9	3,1
30°C	10,4	3,8
40°C	12,8	4,8

1 kg tekočega butana zavzema volumen od 1,97 litrov, 1 kg tekočega propana zavzema volumen od 2,35 litrov.

Specifična teža plina butana (v razmerju zraka = 1) znaša 2,01, pri propanu pa 1,53. Specifična teža tekočine na 15°C znaša za butan 0,584, za propan 0,511. Ker sem omenil mešanico butan-propan 50/50 %, pa so karakteristike take:

specifična teža (zrak 1)	= 1,834 litra
specifična teža v kg/m ³	= 0,545 kg
teža 1 litra tekočine	= 2,34
volumen 1 kg tekočine	= 1,79
toplotna vrednost zmesi	= 23.750 kcal/m ³
toplotna vrednost tekočine	= 11.000 kcal/kg ali pa 6.000 kcal/liter

Potrebna količina zraka za izgorjevanje je 27 m³ na m³ plina, eksplozivno področje zmesi je med 2—9 %.

Iz vseh navedenih podatkov pa lahko vidimo, kakšne nevarnosti so, če naprava ni dobro opremljena in vestno vzdrževana. Večjo nevarnost predstavlja več cistern na tiru, manevriranje lokomotive, iskre pri vožnji v hrib, nevarnost izpraznjevanja, lom, pokaenje fleksibilnih cevi itd. Če pomislimo, da je v eni železniški cisterni od 11 do 28 ton tekočega plina, včasih stojijo in čakajo tudi po 4—5 ali več cistern, potem moramo s skrbjo kontrolirati, da ne pride do propuščanja in požara.

Stabilne rezervoarje, ki so na hribu, pa imamo 3. Razporejeni so tako:

št. 1 prostornina	20 m ³
št. 2 prostornina	100 m ³
št. 3 prostornina	120 m ³

Skupno je okrog 110 ton rezervoarskega prostora za uskladiščenje, naša poraba skupno s TKI je od 10—14 ton na dan.

Protipožarne naprave so po predpisih urejene in popolnoma ustrezajo. Vsaka od treh cistern je zaščiten z vodnim hlajenjem oziroma vodna megla prekrije celo cisterno z vrha ali spodaj. Za to imamo zgrajen poseben rezervoar za vodo, ki drži 100 m³ vode. Cevi so speljane desno od črpalnice in je vgrajenih 9 ventilov. Za vsako cisterno po dva ventila imata svojo tablico in funkcijo.

Napisi na tablicah so:

za prvo cisterno
cisterna št. 1 spodaj
cisterna št. 1 zgoraj
za drugo cisterno
cisterna št. 2 spodaj
za tretjo cisterno
cisterna št. 2 zgoraj
cisterna št. 3 spodaj
cisterna št. 3 zgoraj
glavni ventil
črpalnica — izpraznjevanje

Oznake na tablicah pomenijo: npr. cisterna št. 1 spodaj — ta ventil odpre vodo in vodno prho na cisterno št. 1 spodaj, voda obliha s prho spodnjo ploskev cisterne.

Tablica, ki ima naziv cisterna št. 1 zgoraj, pa obliha cisterno zgoraj. Ventili so lahko dostopni in vsakdo lahko v sili za primer ognja ukrepa. Naprava je pod stalno kontrolo osebja za vzdrževanje butanskih in oljnih naprav.

Požar železniške cisterne

Če je nastal požar na železniški cisterni, je treba postopati na ta način:

Vagone ob goreči cisterni takoj odklopiti in oddvojiti na primerno razdaljo, da se prepreči nevarnost razširitve požara. Če je požar nastal na industrijskem tiru ali ob skladišču, naj se cister-

no, če je mogoče takoj odvleče izven območja skladišča. Takoj ko se pokaže plamen, je nujno poslati eno ekipo ljudi, naj s cevovodi iz hidrantov ohlajujejo z vodo cisterne. Ostali pa naj delajo na tem, da se cisterna oddvoji. Izbere naj se najbolj učinkovito sredstvo za gašenje. Za olje — mazut, bencin, petrolej, nafto je učinkovita pena, za butan pa vodna megla, velika količina vode za ohlajevanje sten cisterne in CO₂ aparati 2 × 30 kg. To delo mora opraviti izvežbana oseba. Nikoli ne delajmo panike, na ljudi je treba vplivati pomirjevalno in hitro ukrepati. Odstraniti ljudi z območja požara. Če je treba, naj se ustavi cestni ali železniški promet, odnosno preusmeri, da se prepreči nadaljnja nesreča. Če je nastal požar pri vrhnjem delu oziroma odprtini cisterne in se gašenje vrši s peno, naj se pokrov odpre le za polovico, da se zmanjša dotok svežega zraka, cisterno pa ohlaja z vodo z zunanje strani. Za uspešno gašenje s peno prihaja v poštev ukrikljeni komet ročnik. Gasiti pa z velikimi količinami pene naenkrat. Če je vročina velika, je treba človeka zaščititi z azbestno obleko ali pokrivalom — prtom. Preprečiti je treba, če tekočina izhaja iz cisterne, da se ne izliha v kanalizacijo, ker prek kanalizacije se požar lahko zelo razširi, obenem pa lahko računamo na eksplozijo, ki raztrga kanalizacijsko mrežo in pokrove odnese v zrak. Eksplozija v kanalu se lahko večkrat ponovi, celo na oddaljenosti več sto metrov. Če je že gorljiva tekočina vdrila v kanalizacijo, pa moramo hitro začeti s hitrim izpiranjem z velikimi količinami vode.

To je nekaj napotkov za ukrepanje proti požaru, ki je možen v naši tovarni. V naslednjem prispevku bomo obravnavali nekaj prepotrebne preventivne v nekaterih naših objektih po požarni liniji.

NAGRADA UPOKOJENCEM

Vsekakor je vsem članom delovne skupnosti Steklarne znano, da je pred nekaj leti Steklarna Hrastnik praznovala 100-letnico svojega obstoja. V tem času je podjetje preživelo najrazličnejše lastnike, najrazličnejše sisteme, delavstvo pa je ostalo, skupaj z objekti dela, tehnološkega procesa in medsebojnega tovarštva.

Od nekdanjih lastnikov podjetja pa do danes je podjetje preživelo pomembno, lahko rečemo revolucijo tako v pogledu proizvodnje kot v pogledu lastništva.

lovna skupnost spomnila ob enem prazničnem dnevu v posameznem koledarskem letu. Ta zamisel je tudi pozitivno vplivala na mnenje aktivnih članov delovne skupnosti Steklarne, verjetno tudi iz tega vzroka, ker bo marsikateri član dočkal upokojeniško dobo ravno pri tej delovni organizaciji in bo verjetno z radostjo gledal in se spominjal tovariškega odnosa nekdanjih aktivnih članov.

Pri tem je vsekakor treba vedeti, da gre zasluga za tako sta-

upoštevajoč vse te navedene pogoje pa pripada pravica do nagrade samo v primeru, če je bila oseba na delu v Steklarni Hrastnik najmanj 5 let. Osebam do 5 let dela v Steklarni Hrastnik ne pripada ta pravica. Pri določanju višine nagrade se upravičenci razdelijo v tri skupine, in sicer v prvo skupino do 15 let vstevne dobe, v drugo skupino nad 15 do 25 let in v tretjo skupino nad 25 let vstevne dobe.

Višino nagrade določi pristojna služba upoštevajoč vstevno dobo, skupine in število upravičencev v okviru finančnih sredstev. Pri tem pa razlika od ene do druge skupine ne more biti večja od 50 din.

Družinskim članom se določa nagrada v višini 80 % za enega družinskega člana od skupine, v katero bi se razporedil upravičenec, za dva družinska člana 90 % in za tri ali več članov pa 100 %. Invalidi I. kategorije se razvrstijo v najvišjo skupino.

Nagrado za leto 1970 je določil delavski svet, na podlagi česar je pristojna služba po seznamu upravičencev razporedila upravičence v posamezne skupine, tako da znašajo nagrade za prvo skupino 120, za drugo 140 in tretjo skupino 160 din. Ob podelitvi nagrad je delovna organizacija s predstavniki družbeno-političnih organizacij povabila vse upoko-jence na tovariški razgovor, nekatere z osebnimi vabili, druge z javnimi razglasi, to pa zato, ker ni imela na razpolago naslovov upravičencev. Kljub temu, da je društvo upoko-jencev dalo tako pobudo, pa bo moralo sodelovati zaradi izvedbe medsebojnega razgovora, za dostavo naslovov, vročanje vabil, ker podelitev nagrad ni sama sebi namen, temveč ima tudi drug družbeno politični in tovariški pomen in sicer ta, da se v tovariškem razgovoru pomenimo o vsakdanjem življenju našega aktivnega in upokojenega člana.

Predsednik DS Krsnik Franjo pozdravlja upokojence steklarne, ki so se v velikem številu odzvali vabilu

Od zasebnega sektorja je prešlo v obliko državnega kapitalizma, nato pa v roke samoupravljalcev. Najpomembnejši razvoj pa je bil dosežen v zadnjih dvajsetih letih.

Pri takem razvoju pa je potrebno, da se spomnimo osnovnega činitelja, ki je pripomogel k taki stopnji razvoja podjetja kot je danes. Vsekakor je to delavec, ki je od človeka, ki je imel na razpolago samo svojo delovno silo, postal samoupravljalalec in v celotnem obdobju prispeval del svojih sredstev za tako pomembne korake. To se je vršilo iz generacije v generacijo, tako da postaja ne samo aktivno delavstvo, temveč celotna dolina, skupna družina, starejših in mlajših ljudi, kajti nekateri so preživeli svoja mladostna in aktivna leta v tem podjetju, drugi jih zopet preživljajo, vedno v delno spremenjenih okoliščinah, z enim in istim poudarkom, delati je potrebno vedno. Tako je vsekakor zasluga vseh generacij, da se lahko v tem našem delu ponasamo s tako pomembnim družbeno svetovnim objektom in da gredo izdelki iz tega ozkega zaveskega kotička po širnem svetu. Življenje teče in se odvija naprej, umirajo starejši, prihajajo pa nove generacije, ki nosijo oziroma sprejmejo bremena, ki so vsakdanja, za katera pa je potrebno, da je mnogo individualne volje, medsebojnih soglasij in vzajemnega tovarštva.

Navedene razmere so že v preteklosti vzbudile nekatere upokojence, da so na svojih sestankih in individualno razpravljali o tem, da bi se jim v jesenskem delu življenja podelile manjše nagrade za njihovo požrtvovalno delo. Te nagrade naj ne bi bile enkratne, ampak da bi se jih de-

nje podjetja vsem tistim, ki so bili kadarkoli zaposleni v podjetju, vsekakor pa tistim, ki so večino svojih aktivnih let prebili v Steklarni Hrastnik in tudi iz Steklarne Hrastnik odšli v pokoj.

Da ne bi bilo nerazumevanja in očitanja, je delavski svet sprejel ustrezajoča navodila za izplačilo nagrad za delo v Steklarni Hrastnik. Po teh navodilih odloča o nagradah delavski svet za vsako leto posebej, upoštevajoč materialno in finančno stanje delovne organizacije. Nagrada se nanaša na starostne upokojence, družinske upokojence in osebe, ki so zaradi nesreče pri delu ali poklicnega obolenja v invalidskem razmerju — invalidi I. kategorije. Pravico do nagrade imajo samo tisti upokojeni člani in njihovi družinski člani ali invalidi, če niso v delovnem razmerju in če imajo pravico do pokojnine ali invalidnine na podlagi tega, ker je bilo zadnje delovno razmerje pred nastankom takega pogoja v Steklarni Hrastnik. Vsekakor pa družinski člani, ki so v delovnem razmerju, nimajo pravice do te nagrade.

Osnova za izračun nagrade je vstevna delovna — pokojninska doba v Steklarni Hrastnik, upoštevajoč posebno delovno dobo, prebito v NOB, kakor tudi benifikacijo po obstoječih predpisih. Upošteva se tudi delovna doba pred 15. 5. 1945, če je bil koristnik zaposlen v enotah, ki so bile v sestavi Ujedinjene tvornice stakla ali v kakršni koli drugi delovni organizaciji, če je te delavce pogodbeno prevzela Steklarna Hrastnik. Velja pa isti pogoj, da je morala upokojitev nastati iz delovnega razmerja Steklarne Hrastnik.

Nekaj naših upoko-jencev je želelo spominski posnetek. Radi smo jim ustregli in ga tudi objavljamo

Obvestilo članom kolektiva

Ker je naše podjetje sklenilo pogodbo z zavarovalnico »SAVA« o kolektivnem zavarovanju svojih članov, sporočamo naslednje obvestilo in razumevanje omenjene pogodbe:

S podpisom pogodbe kolektivnega zavarovanja je vsak član kolektiva zavarovan ne glede na mesto nezgode (doma ali v tovarni). V okvir iskanja omenjenih ugodnosti spadajo vsi nesrečni slučajji, ki se pripetijo članom našega kolektiva doma, na poti na delo in iz dela ter v tovarni. Ista pogodba velja za slučaj smrti, v tem primeru zavarovalnica izplača zavarovalno premijo svojcem umrlega člana kolektiva.

Primer A:

Delavec v tovarni doživi delovno nezgodo. Posledica te je izguba dela telesa (prst, roka, noga, trajna notranja poškodba ali posledica zloma itd.). V tem primeru ima delavec pravico do 100 % bolniške in odškodnine od zavarovalnice iz kolektivnega zavarovanja po pravilniku, ki ga ima omenjena organizacija.

Primer B:

Pri delu doma je član kolektiva doživel nezgodo s trajno izgubo dela telesa ali postane invalid popoln ali delen. Tudi v tem primeru izplača zavarovalnica našemu članu kolektiva določeno premijo, ki je v skladu s pravilnikom omenjene organizacije.

Torej v obeh omenjenih primerih in v vseh drugih, ki so mišljeni za nezgoden slučaj, naj se člani kolektiva obračajo samo na službo varstva pri delu v Steklarni Hrastnik, ker je ta pooblaščen od pravne pisarne Steklarne Hrastnik in Zavarovalnice »Sava« za sprejemanja prijav in informacije v zvezi kolektivnega zavarovanja.

Služba varstva pri delu
Steklarne Hrastnik

Kako bo z oblikovanjem cen našim steklenim izdelkom

Po spremenjenem in dopolnjenem zakonu o oblikovanju družbene kontrole cen morajo delovne organizacije, ki prodajajo pro-

delitev vseh pogojev, ki zadevajo prodajo proizvodov ali opravljanje storitev. Po splošnem mnenju je treba določiti način, po kate-

kretno prodajne cene določi v okviru stopnje stroškov poslovanja in komercialne politike, ki jo je določil delavski svet, odgovorni vodja ustrežajočega sektorja ali pa tudi kolektivni izvršilni organ.

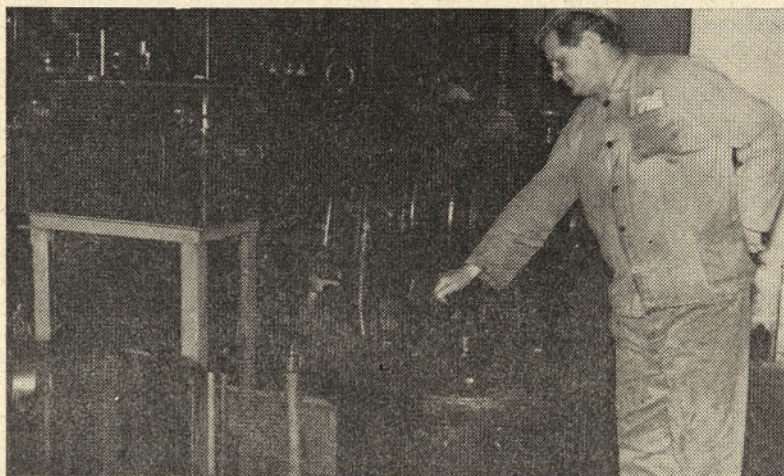
Pri tem bo treba v pravilniku upoštevati, da so cene v prometu grosistične, detajlistične in cene za storitve, ki jih opravljajo enote podjetja drugim enotam ali naročnikom ali kupcem. Cene se oblikujejo prosto ob pogojih trga, po veljavnih predpisih ali pa so določene po pristojnih organih. Pri prodaji blaga se prizna kupcem in drugim potrošnikom tako rabat, superrabat, kasaskonto, vse te zadeve pa je potrebno po višini odstotka določiti v pravilniku, v okviru tega pravilnika v posamezni konkretni situaciji pa določa vodja ustrezne službe. Zanimivo

je tudi to, da je potrebno v pravilniku tudi določiti, da se lahko povečajo ustrezne razlike v ceni, znesku marže ali cene samo v primeru, če se spremenijo družbene obveznosti ali druge dajatve. V primeru spremembe prodajnih pogojev se lahko spremenijo stopnje cene po predhodni odločitvi kolektivnega organa in obvestitvi delavskega sveta.

Za lažje pojmovanje dajemo tudi tolmačenje naslednjih pojmov:

— Nabavna cena je fakturna cena, ki ni zmanjšana za rabat, superrabata ali skonto in so ji dodani odvisni stroški, če bremenijo podjetje na poti blaga od prodajalca do skladišča. Pri blagu z določeno (predpisano) ceno se rabat upošteva kot sestavni del razlike v ceni.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Hladilne in kompresorske naprave morajo biti vedno v obratovanju. Zato skrbi med drugimi tudi tovariš Prah Stane

izvode ali opravljajo storitve, do 31. julija 1970 predložiti sprejeti akt o oblikovanju cen skupščini občine. S tem aktom določijo delovne organizacije način, kako se bodo oblikovale cene njihovih proizvodov in storitev in kakšni so pogoji za prodajo proizvodov in storitev. Obveznost za sprejem splošnega akta zadene vse delovne organizacije, ki prodajajo kakršnokoli blago ali opravljajo proti plačilu kakršnokoli storitve. Obveznost torej velja za vse udeležence v blagovnem prometu, ne glede na to, ali gre pri tem za prodajo opreme in reprodukcijskega materiala med proizvodnimi organizacijami ali pa za prodajo potrošnega blaga končnim porabnikom. To pomeni, da je tudi naša delovna organizacija dolžna izdelati tak akt tako za prodajo steklenih izdelkov, za prodajo — opravljanje storitev pomožnih delavnic, za prodajo in izvrševanje uslug v menzi in počitniških domovih, za opravljanje storitev za prevoze itd.

Predvsem je treba ugotoviti, da je treba s splošnim aktom urediti način oblikovanja cen za proizvode in storitve ter določanja poslovnih pogojev za prodajo proizvodov, torej ne gre za podrobno določanje posameznih cen za proizvode ali storitve ali za opre-

rem bo delovna organizacija oblikovala cene in določila pogoje, to pa določa tudi, kakšen obseg in vsebino naj ima sklep najvišjega organa upravljanja, ki je pristojen za sprejemanje splošnih aktov. Torej je treba s takšnim aktom določiti, kakšno metodo oblikovanja cen bo organizacija uporabila in pa kateri kolektivni ali individualni organ bo pristojen ter tudi dolžan oblikovati cene za blago ali storitve, ki jih organizacija opravlja.

Proizvajalna delovna organizacija oblikuje cene za svoje izdelke na podlagi proizvodnih stroškov ter stroškov poslovanja ob upoštevanju cen za enake ali podobne izdelke na domačem in inozemskem trgu. V stroških proizvodnje so zajeti stroški izdelave z dajatvami, ki so vezane z njim, v stroških poslovanja so zajeta poleg upravnih še sredstva potrebna za razširjeno reprodukcijo po programu podjetja, pa tudi predvideni redni popusti ali bonifikacija kupcem ter rizik, ki nastaja zaradi morebitnih napak v blagu, in upoštevanja reklamacij kupcev.

Osnove za obračun stroškov so podatki iz knjigovodske evidence in ugotovljena razmerja po zaključnem računu podjetja. Kon-

Kontrola stekla na hladilni peči. Razsvetljavna telesa, ki gredo še v dodelavo v brusilnico

CIVILNA ZAŠČITA

ZAŠČITNI IN REŠEVALNI UKREPI

Zaščita in reševanje prebivalstva ter materialnih dobrin pred posledicami vojne sta zelo pomembna elementa narodne obrambe. Sodobno vojskovanje in zlasti uporaba orožij za množično uničevanje sta povečala ogroženost ljudi in dobrin. Zlasti so ogrožena velika mesta in druga večja naselja, pomembne komunikacije ter gospodarski in drugi objekti. Odtod izvira jasno poudarjena družbena potreba, da pravočasno, še v mirnem času storimo vse za zavarovanje prebivalstva in materialnih dobrin pred nevarnostjo.

Da bi bila zaščita organizirana, predvidevajo zakonski predpisi ustanavljanje enot civilne zaščite ter ukrepe za zaščito in reševanje.

Druženopolitične skupnosti ter delovne in druge organizacije ustanavljajo, opremljajo in urijo enote civilne zaščite ter urejajo predpisane zaščitne in reševalne ukrepe na podlagi ustavnih načel, zakonskih obveznosti, materialnih in kadrovskih možnosti ter v skladu s stopnjo ogroženosti.

Zaščitni in reševalni ukrepi so potrebni zato, da odstranimo ali

ublažimo posledice vojne in raznih nesreč.

Poglavitni namen teh ukrepov je poskrbeti za najnujnejšo preventivo, v vojnem času pa zavarovati in reševati prebivalstvo in materialne dobrine ter ublažiti posledice vojne.

Zakon o narodni obrambi predvideva naslednje obvezne zaščitne ukrepe:

— Urbanistični zaščitni ukrepi so obvezni pri prostorskem načrtovanju razvoja objektov, mest, širših območij, in to v okviru redne urbanistične dejavnosti pri izdelavi in sprejemanju urbanističnih načrtov.

— Zavarovanje prebivalstva in materialnih dobrin. Ljudje se ob neposredni vojni nevarnosti zaščitijo v zaklonišča in druge primerne objekte ter varnejše kraje v neposredni bližini ogroženega območja. Tja spravijo tudi materialne dobrine.

— Evakuacija prebivalstva in materialnih dobrin se izvaja v vojnem času in ob neposredni nevarnosti vojne, in to iz mest in ogroženih območij v manj ogrožene kraje, kjer je lahko zaščita uspešnejša. Preskrbovanje ogro-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Ko je kozarec že obrušen, ga je potrebno še obžgati. Delavke pri obžigalnem stroju

KMP NA IZBORU »LEPOTICE 70«

V četrtek dne 2. 7. 1970 je bil v Ljubljani v organizaciji revije »Stop« že tradicionalni izbor najlepše Slovenke.

Na tej prireditvi je sodeloval tudi naš KMP. To je bilo sploh prvič, da je neko podjetje iz Hrastnika sodelovalo na taki ali podobni prireditvi. KMP je s svojimi izdelki obdaril tri prvoplasirane lepotic. Kot predstavniki KMP in našega kolektiva smo bili vabljeni, da se udeležimo zaključne prireditve, ki je bila omenjena dne v Ljubljani. Seveda smo bili vabljena zelo veseli. Že prej omenjenega dne smo se vsi vabljeni zbrali jutraj v uredništvu revije »Stop«. Veseli našega odziva so nam skupaj z ostalimi gosti pokazali in razkazali novo še ne povsem dograjeno tiskarno na Titovi cesti. Tu tiskajo razne časopise in revije, med njimi tudi »Delo«, »Tovariša«, »Anteno«, »Zvitorepca«, »Stop« itd.

Po ogledu tiskarne, ki je trajal približno 2 uri, smo se zbrali vsi skupaj z lepoticami vred na slav-

nostnem kosilu v restavraciji hotela »Slon«. Tukaj smo se prvič srečali z letošnjimi kandidatkami. Po pravici rečeno, smo bili malo presenečeni nad tistim, kar smo videli. Pričakovali smo več šarma in pa nališpanih lepotic. Vse po vrsti so bile brhka slovenska dekleta, ne preveč lepa, zato pa toliko bolj prijazna in simpatična. Precej med njimi je bilo takih, ki po 8 ur na dan prebijejo v tovarnah za različni stroji in v različnih delovnih okoliščinah. Tudi to nas je presenetilo. Da, tudi kmečka dekleta so bila med njimi, tako da je bilo to res pravo slovensko narodno tekmovanje.

Zvečer smo se zopet zbrali vsi skupaj v mali dvorani ter v pravem tekmovalnem vzdušju z mnogim hrupa prisostvovali tekmovanju brhkih deklet za naziv, ki tako lepo zveni — lepotica. Da ne bi bilo vse skupaj preveč enolično, so poskrbeli organizatorji ter združili prijetno s koristnim. Med posameznim predstavljanjem lepotic so nam v izvedbi ljubljanskih

skih manekenov in manekenk pokazali nekaj modelov mojstra kreatorja Debevca iz Mengša. Za nameček pa sta poskrbela Marjana Deržaj in Pero Dimitrijevič ter nam ob spremljavi ansambla zapela nekaj prijetnih melodij.

Potem, ko so se nam kandidatke trikrat predstavile, se je na delo spravila vsemožna strokovna žirija. Njen predsednik, filmski režiser Boštjan Hladnik, je stopil pred mikrofonski ter objavil odločitev njegove žirije. Žirija je odločila, da je najlepša med lepimi 18-letna Majda Jazbec iz Križ pri Trziču. Začelo se je slikanje, snemanje, obdarovanje, poljubovanje, da, tudi to in tako naprej in naprej.

Ko je bilo vsega tega šmenta konec, smo prišli tudi mi malo na vrsto. Nekako nam je uspelo priti do letošnje lepotic. Po kratkem kramljanju smo se nekako spoznali in zblížali. Iz tega se je tudi izcimilo, da smo Majdini prvi želji, odkar je »lepotica 70«, ustregli ravno mi; ker je bila brez prevoznega sredstva, mi pa z nacionalnim fičkom, nas je zaprosila, če jo popeljemo do doma. Seveda smo ji radi ustregli. Med potjo do Trziča je nastal tudi tale intervju, katererga objavljamo

v nekoliko skrajšani obliki. Ker je Majda izredno preprosto dekle, smo se z njo tudi lažje pogovarjali. Izgleda, da besedo »domišljavost« in podobno sploh ne pozna. Sploh ni mogla verjeti, da je resnično prva in s tem za letošnje leto uradno najlepša hči naše ožje domovine. V fičku med šopom nageljnove — v košari, ki jo je dobila, jih je bilo namreč točno 150 — smo se takole pogovarjali:

— Majda, kakšen občutek imaš sedaj, ko si uradno najlepša Slovenka?

— Sploh si ne morem predstavljati, vse je tako lepo in prijetno, kot v pravljici.

— Nam lahko zaupaš, koliko si stara?

— Zakaj pa ne; z letošnjim letom imam volilno pravico.

— Hodiš v šolo ali službo?

— Ne v šolo, ne v službo, temveč na delo. Zaposlena sem namreč v tržiški tovarni obutve Peko.

— In kaj delaš v prostem času?

— Bolj malo ga imam. Pri Delialih namreč pojem, tako da večino prostega časa porabim za vaje in nastope.

— Torej se pravi, da je petje tvoj hobi?

— Da, tako je!

— Ali imaš v petju svoje vzore ali pa simpatije?

— Da, od pevcev sta to Tom Jones in pa Janez Bončina — Benč, od pevka pa Deana Rask in Alenka Pinterič.

— Imaš še kakšnega brata ali pa sestro?

— Oh seveda, šest jih je starejših od mene. Za mano pa jih je še nekaj, štirje so namreč pozneje zagledali luč sveta kot pa jaz. Lepo število, mar ne?

— Da, še kar; kaj pa ljubezen?

— Moram res vse povedati?

— Ne, ni treba. Majda, ali nas boš obiskala v Hrastniku?

— Ja, prav rada, samo če me boste povabili. Enkrat sem že bila pri vas, imate čudovito publiko. Sedaj bi pa rada videla še vašo tovarno, kjer delate tako lepe reči.

— Je to kompliment?

— Ne, resnično sem vašega darila zelo vesela. Tako lepe vaze nimam doma še nobene. Če boste res to objavili v vašem glasilu?

— Seveda, zakaj pa ne!

— Potem napišite tudi to, da se vam lepo zahvaljujem in cel kolektiv lepo pozdravljam. Zraven pa še kmalu na svidenje!

— Bomo! Seveda, zakaj pa ne? No, in kot vidite, tudi smo.

J. P.

CIVILNA ZAŠČITA

(Nadaljevanje s 5. strani)

ženega in prizadetega prebivalstva organizirata in izvajata občina oziroma mesto. Pri izvajanju ukrepov, ki so za to potrebni, so dolžni sodelovati vsi občani, zdravstvene, gostinske, komunalne in druge delovne organizacije. Rdeči križ in druge humanitarne družbene organizacije.

— Zatemnitev in maskiranje v vojnem času, po potrebi pa tudi ob neposredni vojni nevarnosti, pride v poštev v naseljenih krajih, in to v skladu z načrti družbenopolitičnih skupnosti in delovnih organizacij o zatemnitvi in maskiranju.

— Radiacijsko, kemično in biološko zaščito organiziramo in izvajamo, da bi preprečili posledice radiacijske, kemične in biološke zastrupitve prebivalstva, rastlinskega in živalskega sveta kakor tudi materialnih dobrin.

— Zaščito pred rušenji, požari, poplavi in eksplozijami organiziramo zato, da rešujemo prebivalstvo in materialne dobrine iz ruševin in objektov, ki jih je zajel požar, ob poplavih kakor tudi zaščito pred eksplozijami. Pri reševanju iz ruševin in gorečih objektov ter ob poplavih sodelujejo gradbene, rudarske, komunalne, transportne in druge delovne organizacije ter službe, ki

— Prvo medicinsko pomoč in imajo ustrezno opremo in ljudi. asanacijo organizira in izvaja občina. Pri tem sodelujejo bolnice, zdravstvene postaje in druge zdravstvene ustanove, Rdeči križ kakor tudi občani.

— Prvo veterinarsko pomoč poškodovani, oboleli in zastrupljeni živali organizira in uvaja občina. Pri tem sodelujejo veterinarske ustanove, kmetijske in druge organizacije ter lastniki živali.

Občina oziroma mesto sprejema za svoje območje ukrepe in organizira asanacijo terena. Pri tem sodelujejo zdravstvene, veterinarske, higiensko-epidemiološke ustanove in komunalna podjetja.

— Ukrepe za red in varnost izvajajo vsi organi, organizacije in občani na območju, za katero so določeni. To velja tako v vojnem času kakor tudi tedaj, kadar je zaradi elementarnih nesreč potrebno zavarovati in reševati ogroženo prebivalstvo.

Eden od zaščitnih ukrepov je tudi alarmna služba, katere namen je, da prebivalstvo pravočasno obvesti o nevarnosti zračnega napada in drugih nevarnostih.

V občini je postavljeno več siren, ki jih je mogoče uporabiti za alarm in so vse neposredno vezane na alarmni center. V posameznih objektih in tudi v stanovanjih ni vselej mogoče slišati mestnih siren, ker teče delo v trušču, ropotu strojev in podobno. Zato organiziramo v takih objektih in stanovanjskih poslopjih dopolnilno alarmiranje z zvočnimi zvonci in podobno.

Vojska in civilna zaščita noč in dan bedita nad našim nebom in sta vselej pripravljena, da nas pravočasno alarmirata in obvestita o nevarnosti.

Če ne poznate znakov za alarm, se seznanimi z njimi!

Navodilo za ravnanje prebivalstva ob izrednih dogodkih vsebuje tudi te znake. Pojasnite sostanovalec in otrokom kaj pomenijo.

Ali veste, kaj morate storiti, ko slišite zavijanje sirene?

Ta znak opominja, da obstaja neposredna nevarnost zračnega napada, zato so potrebni vsi zaščitni ukrepi, da bi napad preživel. To pa pomeni, da se morate dobro seznaniti z navodilom, ki ste ga prejeli tako v obliki pisma, ravno tako pa je razobešeno v vsakem stanovanjskem poslopju, kakor tudi v delovnih organizacijah, to je v bližini vašega delovnega mesta.

D. G.

Mojca Jazbec:

»Saj ni mogoče!« Pa je.

OBVESTILO

Vsi zaposleni so bili v preteklosti po našem glasilu seznanjeni s poslovno finančno materialnim stanjem, v tej številki Steklarja pa o poslovnih uspehih nismo uspeli obvestiti naše člane, ker strokovna služba gospodarski sektor ni dostavil kljub zahtevi ustrezajočega članka. Uredništvo pa je mnenja, da bo potrebno preko ustrezajočega odbora obvezno zadolžiti vodje služb in sektorjev, da redneje in bolj disciplinirano dostavljajo članke za objavo.

Bodoče elektrarne v Zasavju

Območje Zasavja ima za elektroenergetiko velik pomen. Tu se nahajajo zaloge premoga, po dolinah Zasavja teče reka Sava, ki nam predstavlja energetska žilo, ki nam daje padec ter hladilno vodo za kalorične elektrarne in bodočo nuklearno elektrarno v Krškem. Predalpsko pogorje pa nam na tem območju nudi izredne prilike za velikimi relativnimi višinami in malim razdaljami od reke, tako da se ta lahko ugodno prečrpava. Kot del elektroenergetskega sistema Slovenije leži to območje izredno ugodno, ker je energija v sredi potrošnje in so transportni stroški manjši.

DANAŠNJA POTROŠNJA

Proizvodnja električne energije v Zasavju ima staro tradicijo, saj je rudniška kalorična elektrarna v Zagorju začela obratovati že leta 1906, kakor tudi elektrarna ob Trboveljščici v Trbovljah. Elektrarna ob Savi v Trbovljah pa je začela obratovati 1918. leta, zato so njene naprave že preko življenjske dobe in obratno nesigurne. Ta elektrarna, z močjo 56,8 MW, je dosegala v preteklih letih naslednjo proizvodnjo:

Leto	Proizvodnja na pragu milij. kWh	Letne obratovalne ure
1960	175 018	3310
1961	246 907	4630
1962	219 350	4150
1963	267 395	4040
1964	270 287	5310
1965	232 837	4420
1966	234 305	4430
1967	278 795	5330
1968	256 782	4870

Iz teh podatkov je razvidno, da je elektrarna dosegla letno okrog 5.000 obratnih ur. V urejenem elektroenergetskem sistemu pa bi lahko dosegla 7.000 ur na leto in s tem večjo proizvodnjo in večjo rentabiliteto.

Nova elektrarna Trbovlje II. z močjo 125 MW je pričela z obratovanjem v letu 1969 in se tudi za njo postavlja vprašanje, ali jo bomo lahko maksimalno izkoristili.

BODOČE ELEKTRARNE

Pri izbiri izgradnje bodočih elektrarn mora elektroenergetski sistem stremeti za najbolj gospodarno rešitvijo. V preteklosti se je namreč pri tem upoštevala samo cena za kWh in cena za instalirani kW, kar je bilo dejansko nepravilno, upoštevati bi morali tudi transportne stroške od elektrarne do potrošnika.

V metodologiji v izbiri bodočih elektrarn je še mnogo več kriterijev. Za pokrivanje rastoče porabe električne energije pa bo potrebno vzeti grupo elektrarn, ki bodo dale garantirano energijo. Samo s hidro, samo s kalorično, ali samo z nuklearno elektrarno se problemi na tem področju ne bodo mogli rešiti. Zato je perspektiva le v izboru skupinskih elektrarn. Iz stališča narodnega gospodarstva pa bo potrebno upoštevati tudi življenjsko dobo elek-

trarne, za kalorično 20–25 let, za hidroelektrarno pa bo 40–50 let, medtem ko za nuklearne elektrarne še ni podatkov.

Med tako izbranimi raznimi skupami elektrarn kot modelov bo potrebno poiskati optimalno najugodnejšo grupo z najnižjimi stroški na daljšo dobo obratovanja. Pri izdelavi rentabilitetnega računa, ki je osnova pri določitvi vrste izgradnje elektrarn, je potrebno v daljši dobi primerjati dve termoelektrarni proti eni hidroelektrarni.

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE III

Stara termoelektrarna z močjo 56,8 MW je prekoračila življenjsko dobo, njena proizvodnja je tudi dražja od modernejših elektrarn. Zlasti zaradi varnosti je potrebna rekonstrukcija. S tem v zvezi pa se postavlja vprašanje o daljši rešitvi proizvodnje premoga zasavskih premogovnikov.

Po podatkih rudarskega inštituta so razmere v zasavskih rudnikih za daljšo dobo zelo ugodne glede na izračune rezerv premoga v 103 tonah.

Tako lahko Zasavski premogovniki že v letu 1970 povečajo svojo proizvodnjo od 1260.103 ton na 1800.103 ton, to je za 540 ton letno. Če upoštevamo, da je kalorična vrednost rjavega premoga 3000 kcal/kWh na pragu elektrarne (vrednost je vzeta po podatkih za Šoštanj III), potem bi že navedeno povečanje proizvodnje zadostovalo pri 5.000 letnih obratovalnih urah za termoelektrarno moči 135 MW na pragu elektrarne. Ker po predvidevanjih po letu 1970 ne bosta več v obratovanju bloka I in II (12 MW in 24 MW) stare termoelektrarne Trbovlje, bo na razpolago še nadaljnjih 150 000 ton rjavega premoga letno. Na ta način bi lahko po letu 1970 zgradili termoelektrarno moči 147 MW na pragu elektrarne.

Pri izbiri enote pa se je potrebno opirati na dejstvo, da dandanes v svetu gradijo le enote moči 125 MW, 200 MW in 300 MW. Tako pride v poštev v Zasavju le enota 1 × 125 MW ali enota 1 × 200 MW.

Pri gradnji termoelektrarne III, bo verjetno potrebno upoštevati željo, da se bodo izkoristile obstoječe naprave separacije in depozicije premoga, kakor tudi to, da prostora ni na razpolago, pri čemer bo moral investitor odigrati pri izbiri lokacije veliko in odgovorno nalogo. Prav tako investitor pri gradnji TE III Trbovlje ne bo smel pozabiti, da je naša država leta 1965 sprejela »Temeljni zakon o varstvu zraka pred onesnženjem zraka, medtem ko pri gradnji TE II ta zakon še ni bil sprejet.

PRETOČNE HIDROELEKTRARNE NA SAVI

Z izgradnjo pretočnih hidroelektrarn se ne rešujejo samo energetska vprašanja, temveč tudi urbanistične rešitve, navodnjavanje in preprečevanje visokih voda in ostalo.

Projekt hidroelektrarne na

Spodnji Savi obsega 7 stopenj, in sicer:

1. Odsek Renke–Trbovlje–Suhačol

Instalirana moč 83,8 MW

Letna proizvodnja 355 milij. kWh

2. Odsek Vrhovo–Boštanj–Blance–Krško

Instalirana moč 125,7 MW

Letna proizvodnja 544 milij. kWh

Skupno 209,5 MW z letno proizvodnjo 909 milij. kWh.

Izgradnja pretočnih elektrarn se na reki Savi ne prekinja, ker so te pretočne elektrarne nekoliko povezane.

S HE Trbovlje bi želeli ustvariti bazen za prečrpavalno HE Požarje, le-ta pa bo ozko povezana s HE Trbovlje, ker bi se povečala proizvodnja in ekonomičnost.

Pretočne hidroelektrarne so odvisne od stanja vode. Reka Sava pa se giblje pri Trbovljah od okrog 100 m³/sek do 900 m³/sek, prej omenjene elektrarne pa so projektirane na srednjo letno količino 184 m³/sek. S to izgradnjo bi lahko rešili tudi boljšo povezanost med levim in desnim bregom Save. Obstoječi mostovi in brvi od Save do Hrastnika so namreč dotrajali in ne ustrezajo več svojemu namenu.

PREČRPOVALNA ELEKTRARNA POŽARJE

Ta elektrarna je namenjena za energetska izravnava proizvodnje termoelektrarn Trbovlje in Šoštanj in predvidenih hidroelektrarn na Spodnji Savi.

Vsebinska akumulacijskega bazena bi znašala 6,8 milijonov m³, od tega bi bila pri denivelaciji 11,5 m koristna vsebina 3,5 milijonov m³, strojnica z dvema agregatoma po 1.000 MW pa bi bila podzemna in odtočni kanal iz strojnice bi se izlival na levem bregu Save v akumulacijski bazen HE Trbovlje.

Tehnični podatki te elektrarne so: bruto padec 452,5 m, črpalka 24 m³/sek, turbina 50 m³, dnevna proizvodnja 1,3 milij. kWh, letna proizvodnja 331 milij. kWh. Celotna investicija bo predvidoma znašala 17,2 milijard S-din. Računa-

joč z gospodarskim faktorjem 0,75 bi te naprave rabili za dviganje vode okrog 413 milij. kWh ali preračunano okrog 350.000 ton premoga.

Iz tega izhaja, da prečrpavalna elektrarna poleg tega, da dvigne gospodarnost kaloričnih elektrarn, pomeni rezervo in sigurnost. Poleg tega zmanjšuje transportne stroške in ščiti transformatorje pred preobremenitvami. Bodoče mednarodno paralelno obratovanje z Italijo in Avstrijo bo zaradi kvalitete takšno napravo potrebovalo.

Za našete elektrarne bo potrebno zagotoviti približno 62 milijard S-din, s čimer bi pridobili okrog 1,5 milijarde kWh na leto garantirane energije. Ta investicija bo vsekakor zahtevala velik finančni napor, pri tem pa je še omeniti, da bo v naslednjih desetih letih potrebno v elektrogozdarstvo vložiti okrog 300 milijard S-din ali 33 milijard S-din na leto.

Ne glede na to bo elektroenergetski sistem rasel dalje, poraba električne energije bo vedno večja, zato bo potrebno graditi nove elektrarne po dobro premišljenih vsestranskih raziskavah.

Pri vsem tem pa je bistveno tudi to, da je za izgradnjo bodočih elektrarn v Zasavju pri Savskih elektrarnah Ljubljana imenovan iniciativni odbor za ustanovitev konzorcija za izgradnjo elektrarn v Zasavju. Ta odbor je imel v tem letu že dve seji, na katerih so obravnavali projekt HE na reki Savi in raziskave na tem območju, poročila o razgovorih z inozemskimi partnerji o načinu financiranja teh objektov ter o delitvi obveznosti za leto 1970 za prva pripravljala dela.

Iz tega se da sklepati, da je izgradnja elektrarn v Zasavju postala zelo aktualna, tako za našo republiko kot tudi za nas vse, ki živimo na tem območju, saj se bo tudi podoba zasavske doline z izgradnjo elektroenergetskih objektov bistveno spremenila.

Jože Prikušnik

KAKO BO Z OBLIKOVANJEM CEN

(Nadaljevanje s 5. strani)

— Grosistična prodajna cena je fakturna cena, zmanjšana za redni rabat in povečana za odvisne stroške, ki bremenijo prodajalca ter stroške embalaže, če jih nosi kupec.

— Odvisni stroški zajemajo stroške prevoza od dobavitelja do skladišča podjetja kupca, transportni kolo, kvar in lom, transportna embalaža in stroški njenega vračila, amortizacijo embalaže, uporabljene za prevoz blaga, stroške razkladanja in nakladanja ter skladiščenja blaga.

— Osnova za izračun razlike v ceni pri blagu, za katero se oblikujejo cene po tržnih razmerah, je povprečna nabavna cena, oziroma povprečna razlika, dosežena v prejšnjem letu, osnova za izračun razlike v ceni pa vsakokratna nabavna cena.

Pri razprodaji večjih zalog še kurantnega in brezhlebnega blaga

se znižajo prodajne cene na drobno največ do nabavne cene. Za nekorantno, defektno blago ter za ostanke se lahko znižajo prodajne cene pod lastno ceno v sorazmerju z zmanjšano vrednostjo blaga. S pravilnikom se tudi natančneje določijo obveznosti sektorjev in služb, zlasti pa tudi način kontrole z oblikovanjem in izvrševanjem cen. To pomeni, da je zakonodajalec postavil vse delovne organizacije pod strogo obvezo načina oblikovanja cen, s čimer je hotel doseči to, da bodo organizacije oblikovale cene in svoje prodajne pogoje po določenih normativih in da bodo o tem tudi v naprej seznanjeni kolektivni in samoupravni organi, ne pa da bi o tem bili samo obveščeni. V kolikor se bodo vse delovne organizacije držale takega sistema, bo verjetno taka politika vplivala na večjo stabilnost cen na vseh področjih našega gospodarstva.

MOSKVA DANES

V začetku junija smo službeno obiskali Moskvo, da bi zaključili posel skupaj s »Sijajem«. Ker je način sklepanja poslov v SSSR dokaj drugačen kakor pri nas, smo imeli čas si dobro ogledati Moskvo in njene zanimivosti, katerih je obilo iz časa cesarske Rusije, iz dobe oktobrske revolucije, druge svetovne vojne in kulturne preteklosti tega velikega slovanskega naroda.

V nekaj besedah naj bo podano k objavljenim posnetkom nekaj podatkov. Moskva ima 7,5 milijona prebivalcev. Mestni promet predstavljajo v glavnem javna prometna sredstva, kot so svetovno znani »metro« (podzemeljska železnica), trolejbusi, avtobusi in 27.000 taksijev, ki stalno krožijo po mestu. Vsa ta sredstva so v uporabi izredno poceni, tako da je dejansko odveč voziti se s svo-

jim vozilom po tem velikem mestu.

Hotelske kapacitete so zelo velike, toda kljub temu premajhne, kajti Moskvo obiskuje vsak dan desetisoče tujih in domačih poslovnih ljudi in turistov, ki le težko dobijo poleg postelje tudi prostor v restavracijah. Zato ni redek primer, da pred vhodi v take lokale stojijo vrste, ki čakajo na prazna mesta.

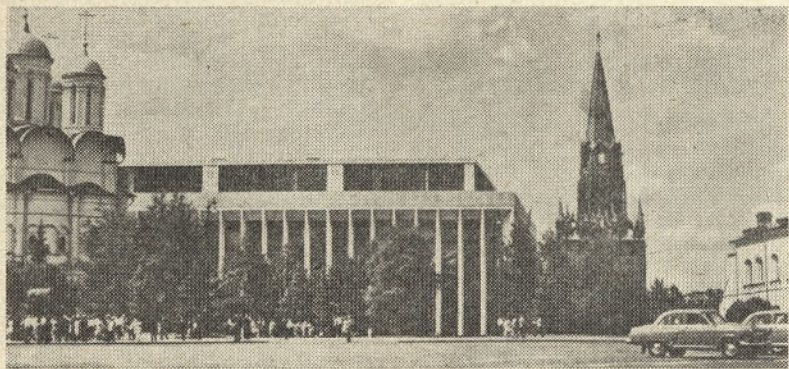
Arhitektonsko se nova Moskva lahko meri z vsako drugo svetovno metropolo. Ulice so široke — zračne in obdane s stavbami nam tujih dimenzij, ki učinkujejo na obiskovalca dokaj mogočno. Isti je tudi občutek ob pogledu na zgradbe Kremlja in ostalih zgodovinskih stvaritev, ki so novo mogočno okolje sprejele skladno in nudijo obiskovalcu čudovite poglede.

Kremelj z Mavzolejem Lenina in baziliko

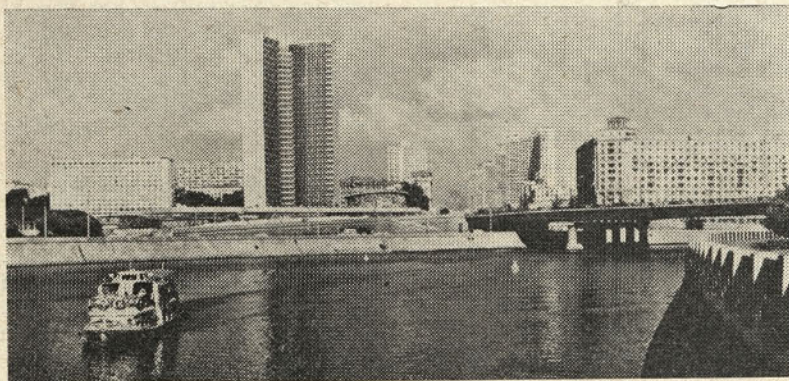
Moskva s hotelom »Ukrajina« na levi in Palačo miru na desni

Kremelj s Kongresno dvorano zgrajeno za 20 kongres KP SSSR

Ena izmed glavnih ulic Moskve — Kalininski prospekt

Fanorama s Palačo miru v sredini, v kateri je sedež SEV

Hotel »Rosia« največji v Moskvi. Njegova stavbena oprema je delo slovenske industrije

Univerza Lomonosova, ki daje prostor 23.000 študentom v kabinetih in 12.000 postelj za stanovanje

Pogled na Bolšoi teater v Moskvi

Bilo je prijetno

Tako kot mnogo let so se tudi v letošnjem letu zbrali člani naše delovne organizacije in ostali občani na naši pomembni turistični točki v Gorah. Steklarno Hrastnik že dalj časa navezujejo dogodki, ki imajo svojo osnovo v našem slovenskem prazniku Dnevu vstaje, tako da se člani zberejo ta dan pri svojem domu in tako izkažejo svojo družbeno politično pripadnost. Pri tem ne gre samo za opredelitev Dneva

vstaje in dneva praznovanja steklarjev, temveč gre za združitev nekdanjega političnega aktivnega dela in tako rekoč družbenega praznika — Dneva vstaje. Vsak kolektiv kakor tudi občani si glede na razmere in nekatere posebnosti zberejo ustrezajoči dan, ki ga štejejo kot njihov praznik, na kar jih vežejo določena zgodovinska dejstva. Tako se je tudi v Steklarni Hrastnik udomačilo, da se mnogo članov delovne skup-

nosti tega dne zbere ob svojem planinskem domu in tako enkrat letno skupaj zbrani največ razpravljajo o tovarištvu, o delu in o vsem tistem, kar se ljudje radi med seboj pogovarjajo.

Tudi letošnji Dan vstaje je bil pripravljen tako kot v ostalih letih. Mnogo sreče je bilo v tem, da je bil lep sončni dan, da je bilo mnogo občanov razkropljenih ob planinskem domu, tako da je vsakdo lahko doživel marsikaj zanimivega in prijetnega. Z nekaterimi izjemami je ljudi preveval duh tovarištva, medsebojnega spoštovanja in prijateljstva. Kadar koli v življenju je katerega kdo vikal, se je slišalo mnogo besed, ki so končevale z besedo ti ali pa morda tudi v drugačni obliki, ki pa je bila izraz prijateljstva. K takemu stanju niso pripomogle dodeljene kranjske klobase in dobra domača kapljica, temveč razpoloženje delovnih ljudi, ki so ob taki manifestaciji po dolgem času ali morda po letu dni ponovno srečali svoje tovariše z dela ali druge prijatelje.

Vsekakor je potrebno pozdraviti tudi to, da je bilo tega dne zbrano tudi mnogo naših upokojencev, ki so na vabilo predsedstva sindikata prišli v ta kraj in se pogovarjali ter veselili z aktivnimi člani našega podjetja. Ne bomo trdili, da ni bilo negodovanj nekaterih članov zaradi nedodeljenih klobas in vina, delno tudi nekih očitaj, vendar je bilo tega tako malo, da ni moglo pokvariti

razpoloženja. Videli smo vesele obraze, razpoloženje, skoraj v vsakem kotičku je donela slovenska pesem, nekateri pa so se tudi bolj prijateljsko stiskali, kar je trajalo vse popoldne in še dolgo v pozno noč. Kako so se ločili in kaj so si pri tem obljubili, pa naj spregovorijo tisti, ki so to doživeli.

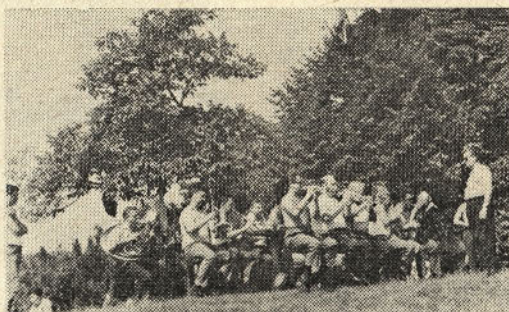
Priljubljena planinska postojanka steklarjev so Gore. Tudi letos 22. julija smo se udeležili masovno izleta

Predstavljamo vam moža, ki je pridno skrbel za naše lačne želodce

Tajnik tovarniškega odbora sindikata, Javoršek Miha, pozdravlja navzoče

Za dobro razpoloženje so skrbeli naši godbeniki, ki so kljub vročini pridno pihali

Tudi člani pevskega zbora so dali svoj prispevek k praznovanju

Oglašam se vam iz sončne Vipave, kjer se nahajam na odsluženju vojaškega roka. Življenje v JLA je pač vojaško, zato vam ne bom opisoval podrobnosti. Upam pa, da se bom naučil marsikaj koristnega, kar mi bo v nadaljnjem življenju vsekakor koristilo.

Prvi dnevi v vojaški uniformi in v čisto drugačnem okolju, novi obrazi, red in disciplina, to vse-

kakor vpliva na razpoloženje vsakega regruta, zato si vsakdo želi čim tesnejšega stika z domačim krajem, v katerem je živel in delal.

Žato, tovariš urednik, te prosim, da bi mi pošiljal naš list Steklar, za kar ti bom hvaljen. Željno bom pričakoval novic iz kolektiva. Dovolj mi, da pozdravim brigado mojstra Ivana Stoklasa in jim želim dosti delovnega uspeha.

Lep pozdrav vsem ostalim tovarišem!

Vojak
ZALAZNIK BOGDAN
V. P. 1266/20-2
VIPAVA

Dragi Bogdan!

Lepo se ti zahvaljujem za pismo in pozdrave. Obljubljam ti, da boš glasilo redno prejemal in obenem želim, da bi ti bilo v veselje.

Lepo te pozdravlja

urednik!

*

Dragi urednik!

Pošiljam ti sliko vojaka in če ti je mogoče, jo objavi v Steklarju, da bodo sodelavci videli, kakšen sem v vojaški suknji.

Vojak Zorec Karli!

Dragi Karli! Željo sem ti izpolnil, upam, da si zadovoljen.

Urednik!

KULTURA

Dnevi naše sreče

S tem naslovom ne mislim poudariti današnje res kar dovolj srečne dni nas mladih, ki pogosto tavamo po naši dolini, ker ne vemo, kaj bi počeli in glasno poudarjamo, da nimamo možnosti razvedrila, ter da za nas nihče ne skrbi.

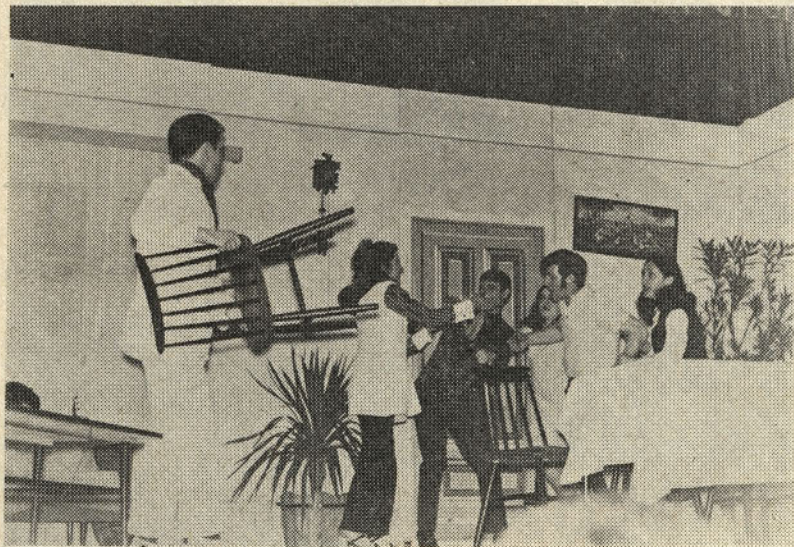
No, pred kratkim smo se prepričali, da ni tako hudo, kajti mladinci dramatiki na Dolu so »naštudirali« prijetno komedijo »DNEVI NAŠE SREČE«.

Treba je priznati, da so ti mladi ljudje brez strokovnega vodstva in tuje pomoči komedijo »izbrusili« do zavirljive višine ter da vlada v tej dramski skupini močna volja in želja po odr-

V okviru občinskega praznika in za otvoritev nove dvorane na Rudniku so komedijo ponovili z istim uspehom, toda žal, ta dvorana, ki je doživljaja svoj »ognjeni krst« in ki predstavlja za naš kraj novo in sodobno kulturno trdnjavo, zopet ni bila zasedena, kot bi bilo pričakovati.

Dramska skupina ima v načrtu to komedijo odigrati še v drugih krajih, ker so prepričani, da bo njihov trud z večjim obiskom bolje poplačan.

Kot stalni obiskovalec sem opazil, da so se predstav udeležili v večini starejši ljudje, mladi, ki tarnajo, da se nimajo kje raz-

Mladinci dramske sekcije iz Dola so naštudirali prijetno komedijo »Dnevi naše sreče«

skih delih, s čimer se hočejo še bolj izpopolniti in hkrati dokazati, da je za razvedrilo mladih še vedno dovolj možnosti.

Že prva predstava na Dolu je dokazala, da je bilo vloženo v delo mnogo truda, volje in časa, saj so opazovalci, ki se spoznajo na dramska dela, izvedbo prav dobro ocenili.

Gledalci v dvorani so bili nad izvajanjem navdušeni, toda na žalost je kljub dobri izvedbi bilo v dvorani še veliko sedežev praznih.

vedriti, so pa v gruclah stali zunaj dvorane.

Na tem mestu postavljam nam vsem nekaj skromnih vprašanj: ali smo v Hrastniku zadnje čase kulturno nezreli ali nas kulturna dela ne zanimajo ali nam je vseeno, če skupina mladih ljudi zapravlja prosti čas za pripravo iger ali bi moralo pisati na lepakih, da se med predstavo in po njej lahko pleše in kadi, ali, ali, ali!

BOR

BIL SEM V PORTOROŽU

V začetku julija sem imel tri dni prosto, bil je občinski praznik nato Dan borca in še nedelja. Odločil sem se, da bom iz hrastniške doline odšel na izlet z upanjem, da bom doživel kaj prijetnega in zanimivega. Zapregel sem svojega konjička, ki sem ga moral še prej obdariti z žlahtno tekočino na bencinski črpalki, pa sem se ustavil še pri Logarju na vrč piva, pozdrav z roko in že sem bil zunaj znanega kraja.

jetne kuharice. Še trikrat na zdravje, nato pa spat in začel se je nov dan.

Takoj zjutraj sem jo odkuril v Vrsar, kjer je tudi mnogo naših članov, zlasti pa me je zanimala organizacija in delo v Društvu prijateljev mladine.

Bil sem izredno presenečen, ko sem videl najrazličnejše napise po posameznih šotorih in kočah, da stanujejo tam čmrlji, zvezde, ježki, vsi so bili zbrani po sku-

Člani in članice kolektiva na preventivnem zdravljenju v našem domu v Portorožu

Jadral sem po zasavski cesti vse do bele Ljubljane, čeprav sem spetom mislil na Trojane. Bela Ljubljana ni bila bela, toda polna sivih, zelenih in rdečih avtomobilov, tako da sem glede na domače razmere prometa komaj zvožil mimo kifeljcev, letečih policajev in drugih skritih oči, ki pazijo na prestopnike iz podeželjskih krajev. Kljub težavam, zaviranju, gasiranju in ostalim oblikam naprej in nazaj voženj sem uspel priti skozi megleno Ljubljano. Morda se bo kdo čudil, ker sem odšel iz Hrastnika ob 14. uri, toda ta dan je bil v Ljubljani meglen, kdor pa temu oporeka, naj mi dokaže. Po avto cesti sem nekako varno brez nepremišljene hitrosti peljal vse do kraja za Postojno, ko sem naletel na znano prometno nesrečo, kar me je še posebej opozorilo, da sem še delno zmanjšal hitrost, zlasti zaradi tega, ker je bila cesta le delno sposobna za hitro vožnjo, na nekaterih predelih pa izredno slaba.

Še parkrat sem pritisnil na plin in že sem pozdravil člane v našem počitniškem domu. Tu je bil Franci, Jožef in tudi tovariši z drugačnimi neslovenskimi imeni, zlasti pa se je izkazal Jože, je takoj vprašal, če sem kaj lačen in žejen. Vsekakor sem mu najprej odgovoril, da sem žejen bolj kot lačen. Videli sem tudi brhke postave, ki so se gibale pri vratih in oknih našega doma, toda spremljajoča policija mi ni dopustila posebnih pogledov. Tako sem raje zatisnil oči in raje pogledal v kozarec in na dobro večerjo, ki so mi jo pripravile pri-

pinah, tako da sem takoj spoznal, da ni nikakršne bojazni za malega čmrlja, da bi se mu kaj zgodilo. Ko sem ga vprašal, kako se kaj počuti, mi je mali čmrlj dejal: »Vse je v redu, samo zadnji dan sem z vrhnjega dela postelje pri nočnem obračanju padel na čebelico.« Verjetno pa pri teh letih to ni predstavljalo nikakršne nevarnosti. Tudi ostali se verjetno v Vrsarju počutijo kar ugodno, sam pa nisem bil zadovoljen, ker so mi izredno zabelili kosilo. Zelo prijazno pa je bilo strežno in kuharsko osebje. Da ne bi spraznil svoje denarnice, sem jo brž odkuril nazaj v Portorož. Tu sem ponovno prespal in tako rekoč dočkal po dveh dneh prvičkrat sončni nedeljski dan.

V jutranjih urah sem opravil strateško potovanje po Piranu in bližnji okolici ter iskal ribe, toda vse je bilo še tako zaspano od sobotnega veseljačenja, da ni bilo nič kaj takega, kar bi bilo posebno zanimivo. Zato sem se vrnil v dom, kjer je že bil precejšen živ žav, vsi so se spravljali z izrednim veseljem na kopanje, ker je bilo jasno in sončno. Sam sem ostal v domu, si ga malo ogledal in ugotovil, da je Jože v tem času mnogo napravil in da je skrben gospodar. Ker sem bil prost, trenutno brez spremstva, sem šel v Portorož na ogled, toda bilo je vse tako zavzeto ali morda nezavzeto, kar nisem opazil, da sem se raje vrnil v dom. Še nekaj prijateljskih besed v popoldanskih urah, tople in pristrčne pozdrave in vrnil sem se v Hrastnik.

(Nadaljevanje na 12. strani)

KONČANO PRVENSTVO REPUBLIŠKE ŽENSKE ROKOMETNE LIGE

Igralke »Steklarja« so letos tretjič nastopale v republiški ženski rokometni ligi. V tekmovalni sezoni 1969/70 je vodstvo sicer pričakovalo boljši plasma kot pretekla leta, ni se pa nadejalo, da bodo dekleta posegla tik pod vrh slovenskega ženskega rokometu. Ekipa je osvojila 20 točk in tako zasedla 5. mesto v ligi.

V spomladanskem delu prvenstva so bili doseženi naslednji rezultati:

Steklar : Slovan	13 : 20
Brežice : Steklar	13 : 14
Steklar : Polet	14 : 7
Selca : Steklar	12 : 8
Steklar : Gorenje	17 : 11
Branik : Steklar	12 : 10
Steklar : Usnjari	21 : 9
Steklar : Olimpija	16 : 19
Piran : Steklar	6 : 13

Končna lestvica:

1. Slovan	18	16	0	2	273 : 134	32
2. Branik	18	15	1	2	231 : 127	31
3. Selca	18	13	0	5	257 : 141	26
4. Olimpija	18	12	1	5	259 : 172	25
5. STEKLAR	18	10	0	8	213 : 196	20
6. Brežice	18	7	2	9	219 : 176	16
7. Piran	18	6	1	11	127 : 196	13
8. Polet	18	5	1	12	162 : 214	11
9. Gorenje	18	2	2	14	150 : 246	6
10. Usnjari	18	0	0	18	103 : 378	—1

Rokometašice
»Steklarja«
mladinske
prvakinje
Slovenije 1970

ROKOMETAŠICE ŽE DRUGIČ MLADINSKE PRVAKINJE SLOVENIJE

28. junija je bilo na igrišču za Savo odprto mladinsko prvenstvo Slovenije za mlade rokometiške. Organizacijo tega prvenstva je Rokometna zveza Slovenije poverila domačemu ŽRK »Steklarju«. Pokrovitelj tekmovanja pa je bilo predsedstvo Zveze mladine Steklarne Hrastnik.

Nastopilo je 5 ekip, doseženi pa so bili naslednji rezultati:

Iskra Nova Gorica : Slovan	4 : 16 (3 : 6)
Mura Murska Sobota : Slovan	4 : 19 (2 : 9)
Steklar : Mura	17 : 5 (10 : 3)
Iskra : Mura	6 : 6 (5 : 4)
Olimpija : Steklar	4 : 10 (0 : 8)
Iskra : Olimpija	4 : 11 (2 : 6)
Steklar : Iskra	27 : 0 (14 : 0)
Mura : Olimpija	12 : 13 (7 : 9)
Slovan : Steklar	4 : 7 (1 : 4)
Slovan : Olimpija	10 : 6 (6 : 2)

1. STEKLAR	4	4	0	0	61 : 13	8
2. SLOVAN	4	3	0	1	49 : 21	6
3. OLIMPIJA	4	2	0	2	34 : 36	4
4. MURA	4	0	1	3	27 : 55	1
5. ISKRA	4	0	1	3	14 : 60	1

Najboljša strelka prvenstva je bila Bratuša Nevenka z 21 goli, za najboljšo vratarico je bi-

Zadetke pa so dosegle:

Bratuša 81, Jelčič 39, Stegenšek 38, Mlinarič 26, Sekili 7, Šergan in Vretič po 6, S. Krajnc 4, S. Šušter 3, Dornik 2, Bajda 1 gol.

Že navedene številke zgovorno govore, da je kvaliteta ženskega rokometu v Hrastniku vidno porasla, kar pa je vsekakor zasluga trenerja Dornik Janka, vodstva, kakor tudi igralcev samih, ki so zadovoljivo obiskovale treninge.

In kaj sedaj? Rezultati in uspehi so tu, dosežena je kvaliteta kakor tudi masovnost. Pred vodstvom kluba pa še vedno visi vprašanje financiranja, tako da je bilo nekaj tekem pred zaključkom postavljeno pred dejstvo, da ekipa ne nastopa več, ker funkcionarji sami več ne morejo s svojimi sredstvi vzdrževati kluba.

Še več preglavic pa bi vsekakor bilo, če ne bi večkrat priskočili na pomoč nekateri forumi v Steklarni Hrastnik, ki so imeli razumevanje za nadaljnji razvoj ženskega rokometu in rešili klub pred razpadom. Vodstvo in dekleta se jim iskreno zahvaljujejo.

Med letom so se vsekakor pojavili najrazličnejši problemi, katere je vodstvo poskušalo rešiti. Nekateri so rešeni, nekaj pa jih bo moralo vodstvo rešiti še pred pričetkom prvenstvene sezone 1970/71.

Presenečenje v Travniku

Tudi letos so mlade slovenske rokometiške odpotovale na državno prvenstvo, in to v Travnik v BiH. Na pot je letos odšlo le 11 tekmovalk, od tega pa so bile kar 4 iz ŽRK »Steklar« iz Hrastnika. Za slovensko reprezentanco so nastopile: Pufler Dragica, Bratuša Nevenka, Jelčič Lili in Stegenšek Irena. Vse 4 igralke so tudi igrale in pozele skupaj z ostalimi lep uspeh, saj so proti vsem pričakovanjem osvojile 2. mesto, potem ko so v finalni tekmi z ekipo Hrvatske izgubile 9 : 7.

Pred odhodom reprezentance na državno prvenstvo so strokovnjaki zatrjevali, da slovenska reprezentanca v takšnem sestavu, kot je bila letos, ne more doseči več kot 5. mesto.

Dekleta so prevarila vse! Z izredno borbenostjo in prizadevnostjo so najprej osvojile prvo mesto v skupini, nato pa za 1. mesto v dramatični borbi izgubile proti Hrvatski. Poraz z dvema goloma razlike je časten, saj so za ekipo Hrvatske nastopale igralke, ki so pred tem že večkrat igrale za mladinsko in člansko reprezentanco Jugoslavije, poleg tega pa se je še proti koncu prvega polčasa finalne tekme težje poškodovala Bratuša Nevenka, tako da so jo morali odpeljati v igrišča v bolnišnico, kar pa je bilo verjetno tudi usodno glede na končni rezultat tega finala.

Dekleta so dosegla naslednje rezultate:

Slovenija : Kosovo 16 : 6

Slovenija : BiH 13 : 12

Slovenija : Srbija 7 : 7

Finalna tekma: Slovenija : Hrvatska 7 : 9
Bratuševa, Stegenškova in Puflerjeva so igrale na vseh tekmah, Jelčičeva pa je igrala le v drugem polčasu finalne tekme.

Po vrnitvi iz Travnika so povedale: Bilo je težko in prijetno obenem. Po vsaki tekmi so prišle na oči solze radosti, po poškodbi Bratuševe na finalni tekmi pa je jokala cela reprezentanca. Vsem veljajo iskrene čestitke.

Omeniti velja tudi to, da je izbrana v državno reprezentanco tudi Bratuša Nevenka, ki bo tako edina Slovenka zastopala barve Slovenije v državni reprezentanci na nekaterih letošnjih tekmovanjih.

Strgaršek Janez

MALI NOGOMET

Igrišče za Savo je bilo v juniju ob sobotah ponovno prizorišče medobratnih tekmovanj v malem nogometu. Letos tekmuje 7 ekip. Vodstvo je nameravalo tekmovanje organizirati tako, da bi prvi del tekmovanja odigrali še pred dopusti, kar pa ni uspelo, ker je tekmovanje dvakrat odpadlo iz objektivnih razlogov. Kljub temu pa je prva polovica tekmovanja v spomladanskem delu odigrana, ostale tekme pa bodo na sporedu po 1. septembru.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

Notranji obrat III : Brusilnica	3 : 3
Delavnice I : Brusilnica	1 : 1
Delavnice II : Notranji obrat III	1 : 2
Notranji obrat I : Delavnice I	1 : 5
Delavnice I : Delavnice II	3 : 3
Notranji obrat II : Brusilnica	0 : 2
Avtomati : Delavnice	0 : 3
Notranji obrat I : Notranji obrat II	3 : 1
Delavnice II : Brusilnica	1 : 1
Notranji obrat III : Notranji obrat I	0 : 2

Delavnice I	4	2	2	0	12 : 5	6
Brusilnica	4	1	3	0	7 : 5	5
Notranji obrat I	3	2	0	1	6 : 6	4
Notranji obrat III	3	1	1	1	5 : 6	3
Delavnice II	3	0	2	1	5 : 6	2
Avtomati	1	0	0	1	0 : 3	0
Notranji obrat II	2	0	0	2	1 : 5	0

Iz lestvice je razvidno tudi to, da nekatere ekipe niso prihajale na igrišče, kakor je bilo dogovorjeno, kar še prav posebno velja za ekipo avtomatov. Pohvalo zaslužita obe prvoplasirani ekipi.

Tekmovanje, ki je v celoti uspelo, je torej po dogovoru z vodji ekip končano do 1. septembra, nato pa se bo nadaljevalo.

Strgaršek Janez

NAGRADNA KRIŽANKA

	KONJSKI HLAPEC	VELIKE KONCERTNE DVORANE	JAVKANJE, ZDIHOVANJE	PREPROSTE VODNE RASTLINE	GEOLOŠKA DOBA, ODDELEK JURE	KONJSKA SILA	LUKA V IZRAELU	KRAJ Z ŽE- LEZARNO NA SLOVEN. KOROSKEM		SPODNJI DEL NOGE	RELIGIJA, Z. IME	TUJE MO- ŠKO IME	MANJŠA VOJAŠKA ENOTA	DALMATIN- SKO ŽEN- SKO IME	KOPALIŠKO MESTO NA OBALI TIRENSKE- GA MORJA JUŽNO OD RIMA, STARA UTRDBA		SLOVENSKI DRAMSKI IGRALEC (BORIS)	PERZEJE- VA MATI
„DRSALEC“ NA ASFALT- NI PLOŠČI									FEBRUAR							KRAJ V SEVERNEM PREKMURJU	KIRK DOUGLAS	
SUŽNJA V SULTANOVEM HAREMU									AKTIVIST MED NOV OKLOPNO VOZILO								RADIJ	
GODRNJAČ						OBLAST, MOČ, VE- LJAVNOST											ALFRED NOBEL BIVŠI SVET. SAH. PRVAK	
POPULARNI POPEVKAR (TOM)						JEZA, BES	POMOTA CANKAR							KLADA ZA SEKA- NJE DRV- DRŽAVNA ZALOŽBA				
ŠTEFOK				IME SLO- VENSKEGA SKLADATE- LJA KREKA	MESTO V TOSKANI					KRAJ V ŠUMADIJI	LETOVIŠČE V ČRNO- GORSKEM PRIMORJU	STARA ZETSKA DRŽAVA						
TEKMOVAL- NI ODER BOKSARJEV					RUDOLF VALDEC AMERIŠKO POBESTVO			DRUŽABNI KROŽEK TEMNI DEL DNEVA					POT MESTO NA GLAVI BREZ LAS				GOSTA SLADKORNA RAZTOPINA	PASIVNA POKRAJ- NA NA HR- VAŠKEM, PRETEŽNO KAMENITI SVET
	S TREMI DIMENZIJAMI DOLOČEN KRAJ	REKA V JOR- DANIJI ŽENSKA, KI RIŠE						IZGUBA UPANJA SLOVENSKI SLOVNICAR						VRSTA ŽITARICE				
TEKSTIL- NI POLIZ- DELEK						VELIK AFRIŠKI PTIČ, KI PA NE LETA			VRSTA ŽELVE	DUŠKO LOKIN KRAJ NA GO- RENJSKEM			FILMSKI PRODUCENT PONTI	GRŠKI JU- NAK PRED TROJO				
RIJEKA		MARIJA NAMORS STREŽAJ V UNIFORMI				FIGURA PRI ČETVORKI	UPRAVNO SREDIŠČE MEDIMURJA STOJEC							SESTAVIL: KARLI DREMEL	REKA NA PE- LEPONEZU BOLGARSKI KNJIŽEVNIK			
MAJHNA TOVORNA ŽIVAL								RUSKO ŽEN- SKO IME OKENSKA NAVONJICA							SORODNIK NENADNA SMRT			
PRITOK MO- SELLE IZ VOGEZOVI					BIKOBOREC, TOREADOR MOŠKI POTOMEČ							NOETOVA BARKA ELVIRA KRALJEVA					PANČEVO	
TRČENJE, KARAMBOL				KRAJ MED RAZDRTIM IN DIVAČO POŽAREVAC									OTREBLJEN SVET				MIHOVIL LOGAR	BERTA AMBROŽ ANNA KARINA
SORODNIK ŽIRAFE						LIVARSKI IZDELEK							OPAZKA, OPOMIN					
OKROŽJE, OKOLIS						REKA, KITE- ČE S KOZI KOBARID												

Za pravilno rešitev današnje križanke razpisujemo 7 nagrad:

1. nagrada: 30 din
2. nagrada: 20 din
3. nagrada do 7. nagrada: 10 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »Steklarja«, Hrastnik. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do petka 21. avgusta.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko objavljeno v 7. številki »STEKLARJA« smo prejeli 67 rešitev. Žreb je namenil nagrade naslednjim:

1. nagrada (30 din): OPLOTNIK ERVIN;
2. nagrada (20 din): KLENOVŠEK FRANC, upokojenec;
3. do 7. nagrado (po 10 din) prejmejo: POVŠE VILI, ALT ERVIN, OBERAUNER REZI, OPLOTNIK VIKICA, RACINGER MARICA.

REŠITEV KRIŽANKE
IZ »STEKLARJA« ŠT. 7

VODORAVNO: destilator, kolonija, avtoriteta, akademik, mortadela, akord, Iri, Ira, nekovina, Sirta, Ranger, Vinko, hrast, koc,

Vašete K.P., ter, opaz, Podčetrtok, OKI, čer, Ankanan, torr, Alser, ja, Er, past, PK, Kette, P. S., martin, Vnukovo, Ind, četa, kroatistka, Rab, pik, Ri, rele, eroti, Emona Iž, hram, rabat, gusar.

ZANIMALO VAS BO!

Prišli v podjetje:

Pirnaver Antonija, odnašalka; Laznik Terezija, čistilka v kopalnici; Strehar Anica, odnašalka; Knez Franc, pobiralec črepinj; Malenšek Sonja, odnašalka; Purkart Jože, pobiralec črepinj; Purkart Srečko, odnašalec; Križnik Ivan, krogličar; Miklič Marjan, vzdrževalec v avtomatski proizvodnji; Kaluža Ivan, krogličar; Bremec Drago, vzdrževalec v avtomatski proizvodnji; Stražar Marija, odnašalka; Jager Franc, nosač stekla; Štesl Erna, odnašalka; Senica Marija, odnašalka; Grlica Bojan, krogličar; Strgaršek Bojan, cizeler; Vengust Zvonimir, krogličar; Drobne Vekoslav, krogličar.

Odšli iz podjetja

Na lastno željo:

Vidmar Zofija, delavka v slikarnici; Stopinšek Drago II., odnašalec; Brečko Stanko II., krogličar; Zupanc Emil, nabiralec; Kovač Olga, odnašalka; Šarlah

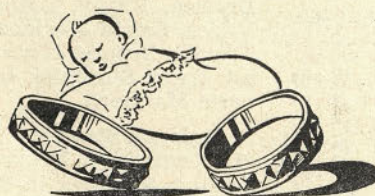
Antonija, brusilka; Urana Milenko, odnašalec; Planinc Stanko, čistilec gorilcev; Gregorčič Angela, skladiščna delavka; Bursič Jožica, odnašalka.

Invalidsko upokojeni:

Sotlar Maks, nosač stekla; Šoba Jože I, steklar; Hohnjec Blaženka, delavka v brusilnici.

Samovoljno zapustili delo:

Kovač Mirko, odnašalec; Motoh Alojz, odnašalec; Milenkovič Cvetko, brusilec.

Prirastek v družini

Bohneč Jera — hčerko, Kobal Anton — hčerko, Srebot Sonja — hčerko, Vintar Vinko — hčerko, Kramzar Ivan — hčerko, Jerman Alojz — sina, Vodišek Terezija — sina, Kuhar Anton — hčerko, Stritar Marjan — hčerko, Bratec Jožica — hčerko.

Poročili so se:

Tosič Peter, krogličar; Aubel Vojka, delavka v brusilnici; Koritnik Matija, strojni tehnik.

Bil sem v Portorožu

(Nadaljevanje z 10. strani)

Bil je to prijeten izlet, zlasti pa sem zadovoljen z razpoloženjem članov, ki tu preživljajo svoj letni dopust, za to gre v prvi vrsti zahvala našemu osebju, ki se izredno trudi, da bi naši člani kar najlepše in najboljše, ob lepem ali slabem vremenu preživeli svoj letni dopust v prijetnem in prijaznem okolju. To jim vsekakor uspeva in se osebju za njihovo delo in prijaznost tudi osebno zahvaljujem.

Omenim naj še eno malenkost, ki je sicer morda nepomembna, vendar naj pouči vse voznike. Da se pri vseh tistih hišah, »kjer ima nekdo roko zunaj« ne ustavljajo, temveč da vozijo mimo, morda s pritisnjenim plinom, in da se ustavijo šele pri Logarju na vrček piva ali tudi kaj drugega, če hočejo ob jadranski in ljubljanski gostoti spretnih in nespretnih voznikov priti domov, ne da bi dobili vabilo od sodnika za prekrške. Vsakdo ve, da taka vabila niso prijetna, posledice pa so znane.

Turist